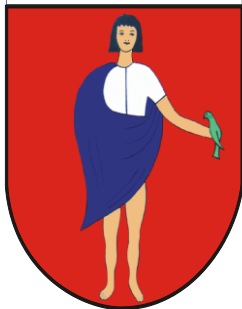
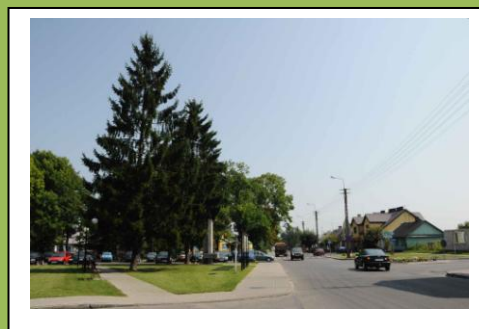
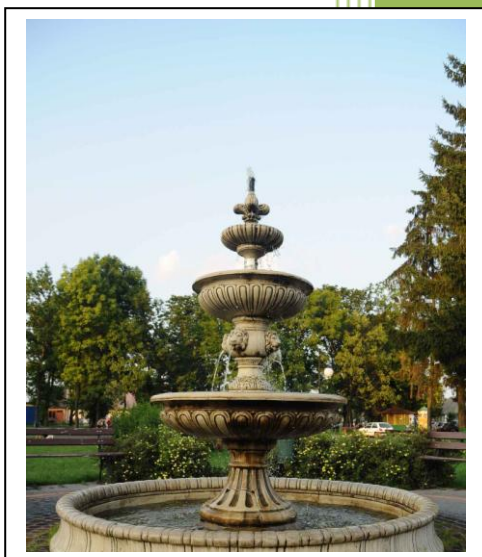

PISZCZAC

**STRATEGIA WSPÓŁPRACY GMINY PISZCZAC
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
2011-2016**

Opracowanie:
LUBELSKA AKADEMIA ROZWOJU
Piotr Majchrzak
tel. kom.: +48 502 037 492, info@akademiarozwoju.eu
www.akademiarozwoju.eu

Piszczac, luty 2011

Spis treści

Wstęp	4
Definicje	6
Obszar i czas realizacji Strategii	7
1. Podstawy prawne współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi	8
1.1 USTAWA O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE	8
1.2 USTAWA O SAMORZĄDZIE GMINNYM	9
1.3 USTAWA O SYSTEMIE OŚWIATY	9
1.4 USTAWA O OCHRONIE PRZECIWPOŻAROWEJ	9
1.5 USTAWA O POMOCY SPOŁECZNEJ	10
2. Audyt współpracy Gminy Piszczac z organizacjami pozarządowymi. Analiza i diagnoza strategiczna.	11
2.1 GMINA PISZCZAC – PODSTAWOWE INFORMACJE	11
2.1.1 Położenie, powierzchnia, ludność	11
2.1.2 Diagnoza sfery społecznej – zarys	11
2.1.3 Diagnoza sfery gospodarczej – zarys	11
2.2 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE – STAN AKTUALNY	12
2.2.1 Ogólne dane	12
2.2.2 Główne pola i formy działań	14
2.2.3 Zasoby ludzkie/personel	15
2.2.4 Finanse organizacji	16
2.2.5 Majątek, zasoby rzeczowe organizacji	16
2.3 WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDEM ORAZ INNYMI PODMIOTAMI	17
2.4 WNIOSKI	18
3. Analiza SWOT	20
3.1 WPROWADZENIE	20
3.2 ANALIZA SWOT WSPÓŁPRACY GMINY PISZCZAC Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	21
3.3 WNIOSKI	23
4. Strategiczny rozwój współpracy Gminy Piszczac z organizacjami pozarządowymi	24
4.1 ZASADY I ZAKRES PRZEDMIOTOWY WSPÓŁPRACY	24
4.1.1 Zasada pomocniczości	24
4.1.2 Zasada suwerenności stron	24
4.1.3 Zasada partnerstwa	24
4.1.4 Zasada efektywności	24
4.1.5 Zasada uczciwej konkurencji	24
4.1.6 Zasada jawności	25
4.1.7 Zakres przedmiotowy współpracy	25
4.2 FORMY WSPÓŁPRACY	25
4.2.1 Współpraca finansowa	25
4.2.2 Współpraca pozafinansowa	26
4.3 MISJA	26
4.4 CELE STRATEGICZNE	27

<i>CEL I: Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju trzeciego sektora oraz poprawa jego funkcjonowania</i>	27
<i>CEL II: Poprawa współpracy w zakresie bezpieczeństwa socjalnego i promocji zdrowia</i>	27
<i>CEL III: Wsparcie dla współpracy w zakresie upowszechniania sportu oraz wiedzy i umiejętności ratowniczych</i>	28
<i>CEL IV: Wsparcie dla współpracy w obszarze edukacji, kultury, tradycji i ochrony dziedzictwa narodowego</i>	28
<i>Cele operacyjne:</i>	28
<i>CEL V: Działanie na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, prowadzenie ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin</i>	28
4.5 WYBRANE ZADANIA W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH CELÓW STRATEGICZNYCH I OPERACYJNYCH	28
4.5.1 <i>Cel I - zadania</i>	28
4.5.2 <i>Cel II – zadania</i>	31
4.5.3 <i>Cel III – zadania</i>	32
4.5.4 <i>Cel IV – zadania</i>	33
4.5.6 <i>Cel V – zadania</i>	35
4.6 PROCEDURA PRYZNAWANIA DOTACJI	37
4.6.1 <i>Źródła finansowania</i>	37
4.6.2 <i>Tryb przekazywania środków finansowych</i>	37
4.6.3 <i>Harmonogramy</i>	38
4.7 ZASADY MONITORINGU I OCENY REALIZACJI STRATEGII	45
5. Zgodność Strategii ze strategicznymi dokumentami Gminy Piszczac	47
5.1 STRATEGIA ROZWOJU GMINY PISZCZAC NA LATA 2008-2015.....	47
5.2 GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY PISZCZAC	47
6. Komunikacja społeczna Strategii i przebieg jej konsultacji	48
Załączniki: 49	
NR 1: ZESTAW WSKAŹNIKÓW DO MONITOROWANIA STRATEGII	49
SPIS TABEL.....	52

Wstęp

Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej oraz wykonuje przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych o charakterze regionalnym, nie zastrzeżonych ustawami na rzecz organów administracji rządowej.

Głównym celem działania gminnych władz samorządowych jest dążenie do stałej poprawy stopnia zaspokajania potrzeb mieszkańców gminy w różnych dziedzinach. Prowadzone przez samorząd gminny kompleksowe działania mają m.in. prowadzić do zwiększenia poziomu życia jej mieszkańców, zapewnienia im odpowiedniego poziomu dochodów, zapewnienia infrastruktury mieszkaniowej oraz użytkowej, właściwej opieki zdrowotnej, bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz aspiracji edukacyjnych i kulturalnych. Według obowiązującego stanu prawnego wskazane potrzeby i aspiracje władze gminy mogą, a nie kiedy nawet powinny, spełniać w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stanowią podstawę współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, ale również nakładają na ten pierwszy liczne obowiązki. Należy jednakże wskazać, że działania jakie podejmują organizacje pozarządowe w dużej części uzupełniają się z działaniami prowadzonymi przez samorząd, co pozwala na efektywne i pełne realizowanie celów nadrzędnych tj. służących ogólnemu rozwojowi społeczno-ekonomicznemu gminy, a tym samym podnoszeniu poziomu życia jej mieszkańców.

Niniejszy dokument przedstawia Strategię Współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2011-2016. Podstawę prawną jego opracowania stanowi art. 5a znowelizowanej ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który daje możliwość uchwalenia wieloletnich ram współpracy. Strategia została opracowana metodą partycypacyjno-ekspertką polegającą na określeniu celów i zadań dokumentu przez samych zainteresowanych tj. przedstawicieli organizacji pozarządowych i samorządu, a następnie zebraniu i zredagowaniu wszystkich uwag i postulatów przez zewnętrznego eksperta. W celu przygotowania Strategii w Gminie Piszczac odbyło się osiem spotkań konsultacyjnych, w których udział brali zarówno przedstawiciele organizacji pozarządowych jak i przedstawiciele samorządu. Fakt, iż jest ona efektem współpracy wielu osób i środowisk stanowi o jej szczególnej wartości.

Dokument analizuje i ocenia obecny stan współpracy lokalnych organizacji pozarządowych z samorządem gminnym, biorąc pod uwagę potencjał tych organizacji i warunki prawne ich funkcjonowania, identyfikuje problemy w dotychczasowej współpracy oraz określa kierunki działań zmierzających do poprawy istniejącego stanu. Ponadto Strategia wskazuje istotne obszary współpracy, w tym część wytypowanych do realizacji w latach 2011-2016 zadań, wskazuje źródła ich finansowania oraz przedstawia sposoby wdrażania, monitorowania i realizacji Strategii. Z założenia nadaje ona również ton Rocznym Programom Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, które w przeważającej części stanowią odwzorowanie zapisów ustawowych i tym samym często nie spełniają swojej roli.

Strategia składa się z sześciu części, przy czym trzy z nich stanowią „sedno” zawartych w niej treści. W części pierwszej scharakteryzowano podstawy prawne współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zmian, jakie za sobą niesie nowelizacja ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Część druga to audyt dotychczasowej współpracy Gminy Piszczac z organizacjami pozarządowymi, uwzględniający obecną sytuację organizacji jak i możliwości samorządu gminnego. W części trzeciej dokonano analizy SWOT współpracy wraz z przedstawieniem propozycji w zakresie doboru najbardziej optymalnej strategii kooperacji pomiędzy samorządem gminnym, a lokalnymi organizacjami. Część czwarta prezentuje

natomiast założenia współpracy w okresie obowiązywania niniejszej Strategii tj. definiuje jej cele strategiczne i operacyjne, określa zasady i formy współpracy, przedstawia źródła finansowania oraz harmonogram realizacji wybranych zadań, a także prezentuje zasady monitoringu i oceny realizacji Strategii. Część piąta i szósta mają charakter techniczny i przedstawiają zgodność Strategii z innymi dokumentami strategicznymi uchwalonymi przez Radę Gminy Piszczac oraz jej komunikację społeczną.

Strategia Współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi ma charakter dokumentu otwartego i tym samym podlega bieżącej aktualizacji na wypadek pojawienia się nowych uwarunkowań prawnych, społeczno-gospodarczych czy zasadniczych zmian w możliwościach finansowych i potencjale gminy. Rada Gminy uchwalając niniejszą Strategię powinna wziąć zatem pod uwagę fakt konieczności dokonywania w niej odpowiednich zmian i korekt.

Opracowanie Strategii jest współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji. Przyjęcie Strategii przez Radę Gminy poprzedził proces konsultacji społecznych.

Definicje

Organizacja pozarządowa	Każda instytucja (osoba prawna lub jednostka posiadająca zdolność prawną na podstawie innych ustaw), która nie działa w celu osiągnięcia zysku i nie jest jednostką sektora finansów publicznych
NGO	Organizacja pozarządowa (ang. non-governmental organisation)
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
OPP	Organizacja Pożytku Publicznego
MPiPS	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
UDPPIW	Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
Strategia	Strategia Współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2011-2016
GPS	Grupa Planowania Strategicznego - grupa powołana do prac nad Strategią. W jej skład wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych (6 osób), przedstawiciele Urzędu Gminy (3 osoby) oraz przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (1 osoba) Od strony merytorycznej prace GPS prowadzi zewnętrzny konsultant odpowiedzialny za nadzór na procesem tworzenia założeń Strategii oraz przygotowanie, animację i przebieg spotkań konsultacyjnych.
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
UG	Urząd Gminy
UE	Unia Europejska

Obszar i czas realizacji Strategii

Strategia Współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi będzie realizowana na terenie Gminy Piszczac i obejmuje okres programowania 2011-2016.

Założony okres programowania wynika z konieczności wsparcia długofalowej współpracy pomiędzy samorządem gminnym, a funkcjonującymi na terenie gminy organizacjami pozarządowymi, wpisując się tym samym w treść art. 5a, ust. 2 znowelizowanej ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

1. Podstawy prawne współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi

Przedstawione w niniejszym rozdziale akty prawne stanowią wyłącznie część przepisów regulujących zasady współpracy pomiędzy administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi, a ich wybór został dokonany w oparciu o dwie przesłanki. Z jednej strony pod uwagę wzięto obszar realizacji niniejszej Strategii i jego charakterystyczne cechy, a tym samym, główne priorytety i zadania samorządu gminnego. Z drugiej strony podstawę wyboru stanowiły natomiast zadeklarowane przez organizacje cele statutowe, a co za tym idzie charakter i profil organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie Gminy Piszczac.

1.1 Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (UDPPiW) stanowi podstawowy akt prawny zawierający uregulowania w zakresie współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Ustawa została uchwalona w dniu 24 kwietnia 2003 r. i była pierwszym aktem prawnym wprowadzającym do prawa polskiego definicje pojęć: organizacja pozarządowa, wolontariat, działalność pożytku publicznego oraz organizacja pożytku publicznego. W dniu 22 stycznia 2010 roku została uchwalona nowelizacja dotychczas obowiązującej ustawy, przy czym jej zmienione przepisy, w większości, weszły w życie 12 marca 2010 r. (Dz. U. Nr 28, poz. 146).

Nowelizacja UDPPiW wprowadziła szereg zmian mających na celu uproszczenie współpracy pomiędzy administracją publiczną, a organizacjami pozarządowymi. Wśród najważniejszych należy wymienić m.in. możliwość uchwalania wieloletnich programów współpracy pomiędzy JST, a NGO, wykonywanie inicjatywy lokalnej oraz tryb małych zleceń i możliwość tworzenia rad działalności pożytku publicznego na wszystkich szczeblach tj. także szczeblu gminnym.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przewiduje zarówno finansowe jak i pozafinansowe formy współpracy pomiędzy administracją publiczną, a organizacjami pozarządowymi. Są one wymienione w art. 5 ust. 2 ustawy, a do najważniejszych z nich należą:

- zlecenie organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust.3 ustawy realizacji zadań publicznych;
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności;
- konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- konsultowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sfer pożytku publicznego z radami działalności pożytku publicznego
- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej.

Zlecanie zadań publicznym organizacjom, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 może przyjmować dwie formy¹:

- powierzenia wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie ich realizacji;
- wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji

Ponadto znowelizowana ustawa wprowadza w treści art. 5a obowiązek konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy Rocznych Programów Współpracy oraz jak wspomniano powyżej dają możliwości uchwalania ich w perspektywie wieloletniej.

1.2 Ustawa o samorządzie gminnym

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2001.142.1591 z późn. zmianami) stanowi również faktyczną podstawę prawną w zakresie współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi. Art. 7 niniejszej ustawy, wśród zadań własnych gminy, wymienia bowiem w ust. 19 współpracę i działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.).

1.3 Ustawa o systemie oświaty

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) dotyczy w zasadzie niewielkiego wycinka współpracy pomiędzy samorządem gminnym, a organizacjami pozarządowymi. W praktyce jej przepisy najczęściej stanowią podstawę prawną do przekazania dotacji na rzecz szkół niepublicznych. Art. 90 niniejszej ustawy stanowi, iż dotację z budżetu gminy otrzymują: niepubliczne przedszkola, w tym specjalne, oraz szkoły podstawowe i gimnazja, w tym z oddziałami integracyjnymi, prowadzone przez osoby fizyczne lub osoby prawne m.in. fundacje i stowarzyszenia.

1.4 Ustawa o ochronie przeciwpożarowej

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. nr 178, poz. 1380) stanowi kolejny akt prawny regulujący zasady współpracy pomiędzy samorządem gminnym, a organizacjami pozarządowymi. Treść art. 19 niniejszej ustawy stanowi, iż Ochotnicze Straże Pożarne i Związek Ochotniczych Straży Pożarnych funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy – Prawo o stowarzyszeniach. Tym samym mają one status organizacji pozarządowych. Ustawa o ochronie przeciwpożarowej reguluje m.in. zakres obowiązków gminy w stosunku do OSP, zasady finansowania ich działalności oraz zasady współpracy.

---

¹ Zadanie zlecone stanowi zadanie w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. E, art. 151 ust.1 oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240)

1.5 Ustawa o pomocy społecznej

Art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zmianami) stanowi, iż organy administracji rządowej i samorządowej, w tym gmina, mogą zlecać realizację zadań z zakresu pomocy społecznej m.in. organizacjom pozarządowym, udzielając im dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zleconego zadania. Tym samym niniejsza ustawa reguluje zasady współpracy pomiędzy samorządem gminnym, a organizacjami pozarządowymi, prowadzącymi działalność w zakresie pomocy społecznej. Przepis ten zapewnia m.in. możliwość współpracy organizacji pozarządowych z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej przy realizacji zadań z zakresu walki z wykluczeniem społecznym. Należy jednakże zauważyć, że dofinansowanie lub powierzanie zadań nie może dotyczyć ustalania uprawnień do świadczeń, opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz wypłaty świadczeń socjalnych.

2. Audyt współpracy Gminy Piszczac z organizacjami pozarządowymi. Analiza i diagnoza strategiczna.

2.1 Gmina Piszczac – podstawowe informacje

2.1.1 Położenie, powierzchnia, ludność

Gmina Piszczac to gmina wiejska położona w powiecie bialskim, na terenie Polesia Zachodniego. Tym samym leży ona w północno-wschodniej części województwa lubelskiego, w odległości około 25 kilometrów od granicy z Białorusią. Pod względem fizyczno-geograficznym Gmina Piszczac znajduje się w obrębie Równiny Kodeńskiej oraz Zakłęsłości Łomaskiej, mezoregionów wchodzących w skład Polesia Podlaskiego². Jej centrum administracyjne zlokalizowane jest w miejscowości o tej samej nazwie, będącej jedną z najstarszych na terenie całego powiatu.

Gmina Piszczac sąsiaduje z sześcioma innymi gminami. Są to Biała Podlaska, Kodeń, Łomazy, Terespol, Tucznia oraz Zalesie. Przez jej terytorium przebiega najważniejszy szlak kolejowy Europy magistrala Berlin – Warszawa – Moskwa (stacje kolejowe Chotyłów i Dobryńka). Ponadto od strony wschodniej do Piszczaca dociera tzw. szeroki tor, łączący gminę z siecią kolejową Białorusi. Na jej terenie leżą trzy stacje przeładunkowe „suchego portu” w Małaszewiczach: Kowalewo, Wólka oraz Braniewo.

Całkowita powierzchnia gminy wynosi 170,12 km², z czego większość zajmują użytki rolne ok. 68% oraz lasy ok. 24%.³ W skład administracyjny gminy wchodzi 20 sołectw. Zamieszkuje je 7746 mieszkańców, z tego ok. 59% w wieku produkcyjnym.⁴

2.1.2 Diagnoza sfery społecznej – zarys

Jak wskazano w punkcie 2.1.1 Gminę Piszczac zamieszkuje 7746 mieszkańców. Według danych uzyskanych z Urzędu Gminy liczba mieszkańców stale się jednak zmniejsza. W szczególności ubywa ludzi młodych, co w połączeniu z przechodzeniem w wiek emerytalny osób będących obecnie w wieku produkcyjnym, pogarsza wskaźnik obciążenia demograficznego.

Wśród mieszkańców gminy przeważają osoby z wykształceniem podstawowym lub zawodowym. Do zasadniczych problemów występujących na terenie Gminy Piszczac należą przede wszystkim: ujemny przyrost naturalny, migracja młodych ludzi do miast, niski poziom wykształcenia, ciągły spadek ogólnej liczby mieszkańców, brak miejsc pracy, niska aktywność społeczna mieszkańców oraz wymagająca modernizacji baza oświatowa.

Szczegółowa diagnoza sfery społecznej została przedstawiona w Strategii Rozwoju Gminy Piszczac na lata 2008-2015, str. 18-26

2.1.3 Diagnoza sfery gospodarczej – zarys

Gmina Piszczac to gmina o charakterze rolniczym. Na ok. 9698 ha użytków rolnych znajduje się 1449 gospodarstw indywidualnych. Na terenie gminy nie są zlokalizowane żadne zakłady przemysłowe, a działalność pozarolnicza jest bardzo słabo rozwinięta. W jej ramach dominują handel i usługi

² Strona internetowa gminy: www.piszczac.pl (02.02.2011 r.)

³ UG Piszczac

⁴ Bank danych Regionalnych, dane na dzień 19.10.2010 r.

budowlane, które skupione są głównie w sektorze prywatnym. Część mieszkańców gminy pracuje także w "suchym porcie" kolejowym w Małaszewiczach, którego trzy stacje przeładunkowe znajdują się na terenie gminy.

Szczegółowe informacje na temat gospodarki gminy znajdują się w Strategii Rozwoju Gminy Piszczac na lata 2008-2015, str. 37-39.

2.2 Organizacje pozarządowe – stan aktualny

2.2.1 Ogólne dane

Wraz z nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zmodyfikowano dotychczas przyjętą definicję organizacji pozarządowej. Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy organizacjami pozarządowymi są niebędące jednostkami sektora finansów publicznych oraz niedziałające w celu osiągnięcia zysku osoby prawne lub jednostki posiadające zdolność prawną na podstawie innych ustaw. W tym samym czasie przyjęła się ponadto tzw. szeroka definicja III sektora, w myśl której do organizacji pozarządowych zalicza się wszystkie instytucje funkcjonujące poza obrębem sektora administracji publicznej oraz sektora biznesu.

Dane prezentowane w dalszej części rozdziału dotyczą wszystkich organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Piszczac tj. także tych, które spełniają tylko i wyłącznie kryteria zawarte w tzw. szerokiej definicji III sektora. Przyjęcie szerokiej definicji jest spowodowane specyficznym charakterem badanego obszaru (gmina wiejska), a tym samym charakterystycznymi dla niego formami aktywności społecznej – Ochotnicze Straże Pożarne, Koła Gospodyń Wiejskich czy instytucje społeczne kościołów i związków wyznaniowych. Niestety zastosowanie tej definicji niesie za sobą także ryzyko tworzenia artefaktów, w szczególności w kontekście porównywania otrzymanych wyników z danymi ogólnymi dla całego III sektora, dla których uzyskania stosuje się najczęściej definicję wąską. Dane dotyczące NGO z terenu Gminy Piszczac zostały zebrane na podstawie ankiety badawczej przeprowadzonej wśród lokalnych organizacji, zogniskowanych wywiadów grupowych prowadzonych w trakcie spotkań konsultacyjnych oraz informacji uzyskanych bezpośrednio z Urzędu Gminy Piszczac.

Według przyjętej na potrzeby Strategii definicji na terenie Gminy Piszczac działa 29 organizacji pozarządowych, w tym 15 stowarzyszeń oraz 14 innych grup nieformalnych. W 15 stowarzyszeniach zrzeszonych jest 356 osób, z czego 54 osoby to kobiety – zaledwie 15%. Dysproporcja pomiędzy kobietami i mężczyznami wynika głównie z faktu funkcjonowania dużej liczby OSP, które są naturalnym polem działalności mężczyzn. Wśród 15 stowarzyszeń znajduje się aż 7 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Zdecydowanie więcej kobiet działa w grupach nieformalnych np. Kołach Gospodyń Wiejskich, ale ich dokładna liczba ze względu na charakter tych grup jest niemożliwa do oszacowania.

Tabela 1. Organizacje Pozarządowe funkcjonujące na terenie Gminy Piszczac.

L. P.	NAZWA ORGANIZACJI	PROFIL DZIAŁALNOŚCI
1.	Stowarzyszenie Społeczno – Oświatowe „Życie godnie” w Zalutyniu	Pomoc i wsparcie dla osób niepełnosprawnych, w szczególności dla uczniów SOS-W w Zalutyniu i ich rodzin; edukacja i integracja tych osób ze środowiskiem lokalnym
2.	Stowarzyszenie Twórców Ludowych „Mała Ojczyzna” w Piszczacu	Kultura, integracja społeczna, zachowanie dziedzictwa narodowego
3.	Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju „Nasza Wieś” w Ortelu Królewskim	Kultura, integracja społeczna, promocja
4.	Ludowe Stowarzyszenie Sportu, Kultury i Wypoczynku „Korona” w Ortelu Królewskim I	Kultura, integracja społeczna, sport, rekreacja
5.	Zespół Pieśni i Tańca Ludowego Ziemi Piszczackiej w Piszczacu	Kultura, integracja społeczna
6.	Zespół Dziecięcy „Chotyłowiacy” w Chotyłowie	Kultura, integracja społeczna
7.	Zespół „Na swojska nutę” w Zahorowie	Kultura, integracja społeczna
8.	Gminny Ludowy Klub Sportowy „Lutnia” w Piszczacu	Sport, kultura fizyczna, rekreacja
9.	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Lider” w Chotyłowie	Sport, kultura fizyczna, rekreacja
10.	Uczniowski Ludowy Piłkarski Klub Sportowy „Prymus” w Piszczacu	Sport, kultura fizyczna, rekreacja
11.	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Gigant” w Dobryncu	Sport, kultura fizyczna, rekreacja
12.	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Lutnia” w Zalutyniu	Sport, kultura fizyczna, rekreacja
13.	Uczniowski Ludowy Piłkarski Klub Sportowy „Sokół” w Piszczacu	Sport, kultura fizyczna, rekreacja
14.	Uczniowski Ludowy Piłkarski Klub Sportowy „Arka” w Piszczacu	Sport, kultura fizyczna, rekreacja
15.	Uczniowski Ludowy Piłkarski Klub Sportowy „Progres” w Połoskach	Sport, kultura fizyczna, rekreacja
16.	Ludowe Stowarzyszenie Sportu i Wypoczynku „Chotyłowiak” w Chotyłowie	Sport, kultura fizyczna, rekreacja
17.	Ochotnicza Straż Pożarna w Piszczacu	Ochrona przeciwpożarowa, w razie klęsk żywiołowych oraz zagrożeń ekologicznych
18.	Ochotnicza Straż Pożarna w Chotyłowie	Ochrona przeciwpożarowa, w razie klęsk żywiołowych oraz zagrożeń ekologicznych
19.	Ochotnicza Straż Pożarna w Dobryncu	Ochrona przeciwpożarowa, w razie klęsk żywiołowych oraz zagrożeń ekologicznych

20.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kościeniewiczach	Ochrona przeciwpożarowa, w razie klęsk żywiołowych oraz zagrożeń ekologicznych
21.	Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbrowie Małej	Ochrona przeciwpożarowa, w razie klęsk żywiołowych oraz zagrożeń ekologicznych
22.	Ochotnicza Straż Pożarna w Ortelu Królewskim	Ochrona przeciwpożarowa, w razie klęsk żywiołowych oraz zagrożeń ekologicznych
23.	Ochotnicza Straż Pożarna w Połoskach	Ochrona przeciwpożarowa, w razie klęsk żywiołowych oraz zagrożeń ekologicznych
24.	Koło Gospodyń Wiejskich „Dworzanki” w Piszczacu Kolonii	Kultura, integracja społeczna
25.	Koło Gospodyń Wiejskich w Piszczacu	Kultura, integracja społeczna
26.	Koło Gospodyń Wiejskich w Kościeniewiczach	Kultura, integracja społeczna
27.	Koło Gospodyń Wiejskich w Dobrynce	Kultura, integracja społeczna
28.	Koło Gospodyń Wiejskich w Chotyłowie	Kultura, integracja społeczna
29.	Koło Gospodyń Wiejskich w Dąbrowicy Małej	Kultura, integracja społeczna

2.2.2 Główne pola i formy działań

Organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie Gminy Piszczac są aktywne na różnych polach działań, nie odbiegając tym samym od ogólnego obrazu III sektora w Polsce. Co więcej większość organizacji deklaruje, że prowadzi swoją działalność w kilku dziedzinach jednocześnie. Średnio co trzecia organizacja z terenu Gminy Piszczac wskazała na więcej niż dwa podstawowe pola działań. Głównymi polami działań lokalnych organizacji są:

- sport, turystyka i rekreacja;
- kultura i sztuka;
- rozwój lokalny;
- edukacja;
- integracja i wsparcie osób niepełnosprawnych;
- opieka społeczna;
- ochrona środowiska;
- ochrona zdrowia i życia.

Działalność w wielowymiarowej rzeczywistości wydaje się być raczej atutem tych, funkcjonujących na relatywnie małym obszarze, organizacji, bowiem pozwala im na stworzenie ciekawej i bardziej komplementarnej oferty.

Praktycznie wszystkie funkcjonujące na terenie Gminy Piszczac organizacje pozarządowe kierują swoją ofertę do osób indywidualnych, przy czym większość odbiorców ich działań stanowią ich członkowie lub inni mieszkańcy gminy. Najczęściej działania swoje organizacje kierują do dzieci i młodzieży oraz szeroko rozumianej społeczności lokalnej, w tym osób niepełnosprawnych i defaworyzowanych. Należy również zwrócić uwagę, że ich oferta rzadko skierowana jest do turystów. Incydentalnie prowadzone są także działania o charakterze ponadgminnym czy ponadregionalnym.

Dotychczasowe formy działań lokalnych organizacji stanowią raczej zamknięty katalog. Należą do niego:

- organizacja zawodów sportowych, popularyzacja zachowań prozdrowotnych oraz organizacja sportowych zajęć pozalekcyjnych;
- bezpośrednie świadczenie usług członkom, mieszkańcom gminy lub podopiecznym, w tym także organizacja turnusów rehabilitacyjnych oraz realizacja zadań zakresu pomocy społecznej;
- animowanie życia gminnego lub życia danej wsi, w tym organizacja wspólnych akcji, spotkań, warsztatów, kursów, koncertów, imprez o charakterze rodzinnym i integracyjnym;
- reprezentowanie organizacji lub gminy na zewnątrz poprzez udział w konkursach, dożynkach, targach, kiermaszach, imprezach promujących gminę;
- prowadzenie działań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, ochrony przed klęskami żywiołowymi, zabezpieczanie i likwidacja miejscowych zagrożeń etc.

2.2.3 Zasoby ludzkie/personel

Zarząd

Zgodnie z obowiązującym prawem liczba osób w zarządzie organizacji pozarządowych jest określana przez statut. Najczęściej w skład zarządu wchodzi nieparzysta liczba członków, co należy z jednej strony interpretować jako przestrzeganie zasad demokracji, z drugiej natomiast jako czynnik sprzyjający efektywności pracy i ułatwiający podejmowanie decyzji. Skład zarządów organizacji działających na terenie Gminy Piszczac całkowicie wpisują się w powyżej wskazaną zasadę. Najczęściej zarządy lokalnych organizacji liczą od 1 do 3 członków. W dwóch przypadkach zarząd jest większy i liczy 3-5 osób, a w czterech organizacjach w zarządzie zasiada od 5 do 10 członków.

Płatni pracownicy

Cechą charakterystyczną organizacji funkcjonujących na terenie Gminy Piszczac jest to, że bazują one praktycznie całkowicie na pracy społecznej zarządu, członków lub ewentualnie wolontariuszy. Spośród 29 lokalnych organizacji tylko cztery zatrudniają płatnego pracownika, przy czym dwie spośród nich na umowę o pracę, a dwie w oparciu o umowy cywilno-prawne. Żadna z czterech wskazanych organizacji nie wskazała w badaniu ankietowym piastowanego przez pracowników stanowiska.

Członkowie

Większość lokalnych organizacji nie potrafi podać dokładnej liczby swoich członków, tym bardziej, że samo członkostwo często nie jest tożsame z zaangażowaniem w działalność organizacji (tzw. martwe członkostwo). Najczęściej w wypowiedziach osób uczestniczących w pracach Grupy Planowania Strategicznego pojawiały się informacje o 5-10 osobach związanych członkostwem i regularnie pracujących na rzecz organizacji. Ten przedział liczbowy może dziwić, chociażby ze względu na wymóg zebrania 15 osób do zarejestrowania stowarzyszenia. Brak szczegółowych informacji nt. liczby członków można uzasadnić istnieniem na terenie gminy grup nieformalnych oraz wiejskim charakterem obszaru działania organizacji, a tym samym specyficznym dla niego trybem życia. Wyjątek stanowią jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które dzięki prowadzonej ewidencji, potrafią wskazać dokładną liczbę swoich członków. Poszczególne jednostki OSP charakteryzują się jednakże dużą rozpiętością liczby członków, bowiem stowarzyszają od 15 do 40 osób. Ponadto dokładną liczbę swoich członków potrafi określić część Kół Gospodyń Wiejskich, które zrzeszają najczęściej od 5 do 10 osób.

2.2.4 Finanse organizacji

Ze względu na zastosowanie szerokiej definicji III sektora ocena kondycji finansowej organizacji pozarządowych z terenu Gminy Piszczac jest niejednoznaczna. Wykluczając jednakże z analizy jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej należy stwierdzić, że jest ona co najmniej niezadowolająca. Lokalne organizacje pozarządowe to praktycznie w 100% organizacje małe, działające przede wszystkim wyłącznie dzięki społecznemu zaangażowaniu i entuzjazmowi ich członków. Ich źródło przychodów stanowią w zdecydowanej większości tylko składki członkowskie. Prócz tego nieco ponad 50% przebadanych organizacji jako źródło przychodów wskazuje dotacje z samorządu, w tym pochodzące z Urzędu Gminy. Dane te wydają się być jednakże mało prawdopodobne, jeżeli pod uwagę weźmiemy fakt, iż Urząd Gminy w Piszczacu nie dysponował dotychczas Programem Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i praktycznie nie ogłaszał żadnych otwartych konkursów ofert. Niestety podobnych niejasności lub niewiadomych jest więcej. Przeprowadzone badanie ankietowe pokazało, że lokalne organizacje pozarządowe generalnie niechętnie informują o swoich finansach, w tym w szczególności o wysokości przychodów. Sytuacja ta zdaje się mieć uzasadnienie w wiejskim charakterze środowiska i związanej z nim mentalności osób. Abstrahując od powyższych, na podstawie ankiet, można jednakże stwierdzić, że trzy spośród przebadanych organizacji posiadają status Organizacji Pożytku Publicznego i tym samym jako dodatkowe źródło przychodu wskazują wpływy z 1% podatku, zbiórki publiczne oraz darowizny, nie rozróżniając przy tym na darowizny pochodzące od osób prywatnych i te, które pochodzą od instytucji. Ponadto żadna z organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie Gminy Piszczac nie generuje przychodów a pośrednictwem prowadzonej działalności gospodarczej, a tylko jedna z nich prowadzi działalność statutową odpłatną, zarabiając w ten sposób na swoje utrzymanie. Niewiele, bo tylko 11 z 29 przebadanych organizacji wskazało przedział finansowy, w którym mieści się ich roczny przychód, przy czym zdecydowana większość z nich (9 organizacji) wskazała przedział 0-1000 zł. Pozostałe dwie organizacje wskazały przedział 5001-10000 zł. Z uwagi na fakt, że dane, na których bazuje niniejsza diagnoza to dane niepełne, należy stwierdzić, że wiarygodna ocena sytuacji finansowej lokalnych organizacji pozarządowych, na potrzeby niniejszej Strategii, jest na tym etapie niemożliwa.

2.2.5 Majątek, zasoby rzeczowe organizacji

Stabilność i trwałość działań organizacji jest zależna nie tylko od relatywnie regularnych dochodów, ale także posiadanego majątku trwałego. Według badań Stowarzyszenia Klon/Jawor⁵ trzy czwarte polskich organizacji pozarządowych twierdzi, że nie dysponuje żadnym istotnym majątkiem. Ten sam raport wskazuje także kolejny problem, jakim jest zachowanie przez organizacje płynności finansowej. Podobnie ok. 75% polskich organizacji twierdzi, że nie dysponuje rezerwami finansowymi.

Organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie Gminy Piszczac, przynajmniej w jakimś stopniu, wpisują się w wyniki badań zaprezentowane powyżej, w szczególności w zakresie zachowania płynności finansowej. Tylko dwie z lokalnych organizacji posiadają bowiem kapitał żelazny odpowiednio w wysokości 5000 zł i 15000 zł. Pozostałe organizacje wykazały natomiast brak jakichkolwiek rezerw finansowych. To, co znacznie odróżnia je od średniej krajowej i działa zdecydowanie na ich korzyść, to fakt dysponowania lokalem na prowadzenie własnej działalności. Pod tym względem organizacje z terenu Gminy Piszczac wypadają znacznie lepiej od podmiotów funkcjonujących na obszarach miejskich, a związane jest to m.in. z dzierżawą lub użyczeniem pomieszczeń przez lokalny samorząd. Szczegóły dotyczące zasobów rzeczowych organizacji z terenu Gminy Piszczac prezentuje poniższa tabela.

⁵ Por. *Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych. Raport z badania 2008*, red. J. Szałajska, Stowarzyszenie Klon/Jawor, str.91-92

Tabela 2. Zasoby rzeczowe lokalnych organizacji pozarządowych.

ŚRODEK TRWAŁY	LICZBA WSKAZAŃ (ORGANIZACJI POSIADAJĄCYCH DANY ŚRODEK TRWAŁY)
Lokal	13
Samochód	5
Sprzęt elektroniczny (drukarka, xero etc.)	2
Faks	2
Komputer	4
Rzutnik multimedialny	2
Stały dostęp do Internetu	2
Strona internetowa	2

2.3 Współpraca z samorządem oraz innymi podmiotami

Jednym z najważniejszych partnerów organizacji pozarządowych, zarówno w odniesieniu do ich wkładu w realizację polityki publicznej, jak i do źródeł ich przychodów, jest administracja publiczna⁶. Jej kluczowa rola określana jest na podstawie zmiany poziomu wydatków publicznych przeznaczanych na działalność organizacji pozarządowych. Od roku 2003, tj. terminu wejścia w życie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, poziom tych wydatków stale rośnie, przy czym wzrost ten dotyczy także współpracy na szczeblu gminnym.

Badania przeprowadzone wśród organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie Gminy Piszczac nie dają niestety tak optymistycznego obrazu współpracy z samorządem gminnym, jak informacje przytoczone powyżej. Pomimo faktu, iż w ankiecie współpracę z samorządem deklarują wszystkie organizacje, a ponad 50% z nich przyznaje się do jej finansowej formy, żadna z tych organizacji nie potrafi wskazać konkretnych rezultatów czy produktów tej współpracy. Co więcej informacje uzyskane podczas wywiadów grupowych oraz w trakcie prowadzonych spotkań konsultacyjnych nie potwierdzają danych zawartych w ankiecie. Również informacje uzyskane z Urzędu Gminy w Piszczacu zaprzeczają tym faktom, tym samym ujawniając konfabulacje przedstawicieli organizacji biorących udział w badaniu ankietowym.

Po analizie danych urzędowych należy jednoznacznie stwierdzić, że w latach 2008-2010 Urząd Gminy w Piszczacu współpracował, a tym samym przekazywał środki finansowe, ośmiu organizacjom pozarządowym. Na mocy przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej

⁶ Por. *Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych. Raport z badania 2008*, red. J. Szałajska, Stowarzyszenie Klon/Jawor, str.98.

oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 października 1999 r. w sprawie trybu i zasad przyznawania dotacji z budżetu państwa na funkcjonowanie jednostek ochrony przeciwpożarowej, środki finansowe otrzymywało siedem jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu gminy. Ponadto UG rokrocznie dotował działalność Gminnego Ludowego Klubu Sportowego „Lutnia” w Piszczacu na mocy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Poza przykładami współpracy wymienionymi powyżej w latach 2008-2010 Urząd Gminy w Piszczacu nie przeprowadził ani jednego otwartego konkursu ofert w myśl ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tym samym nie nawiązując współpracy z innymi organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie gminy. Rada Gminy nie uchwałała także dotychczas Roczego Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. Jak twierdzą przedstawiciele samorządu u podstaw takiego stanu rzeczy leżą dwie przyczyny. Jedną z nich stanowią sztywne ramy ustawy o finansach publicznych, a co za tym idzie ograniczony budżet gminy na współpracę z organizacjami pozarządowymi. Drugą natomiast niedostateczna wiedza samych organizacji na temat zasad współpracy z administracją publiczną, a niekiedy także całkowity brak lub tylko pozorne zainteresowanie kooperacją przy realizacji zadań publicznych.

Pomimo tego mało optymistycznego obrazu współpracy finansowej, duża część organizacji pozarządowych z terenu Gminy Piszczac twierdzi, że otrzymała inne wsparcie od samorządu lub przynajmniej uczestniczyła w opracowywaniu dokumentów strategicznych gminy (31%) oraz brała udział w posiedzeniach wspólnych komisji lub grup roboczych (10%). Dlatego też obraz ten warto uzupełnić o opis relacji pozafinansowych pomiędzy Urzędem Gminy, a lokalnymi organizacjami. Relacje te dotyczyły przede wszystkim użyczenia organizacjom pomieszczeń i sprzętu audio/komputerowego, promocji podejmowanych przez nie inicjatyw, pomocy merytorycznej w sprawach związanych z ich formalnym funkcjonowaniem czy udzielania honorowego patronatu dla prowadzonych przez nie działań. Co ciekawe były to prawie zawsze relacje jednostronne, bowiem lokalny samorząd jak dotąd nigdy nie zadeklarował chęci skorzystania z usług czy wiedzy organizacji pozarządowych – z wyjątkiem wspólnych prac nad dokumentami strategicznymi i posiedzeń grup roboczych.

2.4 Wnioski

Gmina Piszczac, podobnie jak wiele innych położonych we wschodniej części województwa lubelskiego gmin, boryka się z szeregiem problemów ekonomiczno-społecznych. Wśród największych bolączek jej mieszkańców należy wymienić niskie dochody, relatywnie wysoki poziom bezrobocia, patologie społeczne czy niski poziom wykształcenia mieszkańców oraz stale pogarszający się wskaźnik obciążenia demograficznego. Sytuacja ta nie pozostaje bez znaczenia również dla kondycji III sektora w gminie. Jak wykazała niniejsza diagnoza lokalne organizacje pozarządowe są, w zdecydowanej części, słabe instytucjonalnie i nie posiadają praktycznie żadnych źródeł finansowania poza składkami członkowskimi. Ponadto większość z nich ocenia swoją sytuację materialną jaką złą lub bardzo złą – wyjątek stanowiły jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych – a za swój jedyny atut uznaje kompetencje osób pracujących na rzecz organizacji. Mocną stroną lokalnych organizacji wydają się być natomiast ich relatywnie duża liczba na terenie gminy, z tym że za ilość musi pójść jeszcze jakość.

Wiele do życzenia pozostawia także obecny stan współpracy Urzędu Gminy z organizacjami pozarządowymi. Nakłady na współpracę ograniczyły się w ostatnich dwóch latach praktycznie do współfinansowania Gminnego Ludowego Klubu Sportowego „Lutnia”, bowiem dotacje przeznaczone

na funkcjonowanie jednostek OSP stanowią zadanie własne i obowiązek ustawy gminy. W ramach współpracy zabrakło przede wszystkim otwartych konkursów ofert na realizację zadań pożytku publicznego zmierzających do ograniczenia wykluczenia społecznego mieszkańców gminy oraz wzmocnienia pozycji III sektora w gminie. W wyniku tego, żadna z lokalnych organizacji nie zdecydowała się na współpracę z samorządem. Dodatkowo niechęć bądź brak gotowości do współpracy z Urzędem Gminy, a pośrednio trudną sytuację ekonomiczną lokalnych organizacji, determinował brak jakichkolwiek ram i zasad tej współpracy.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż celem obydwu stron powinno być dążenie do trwałego zaangażowanie lokalnych organizacji w realizację zadań publicznych, w tym z zakresu polityki społecznej. Nawiązanie szerokiej współpracy i określenie jej ram z pewnością pozytywnie wpłynie na aktywizację i integrację lokalnej społeczności. Ponadto współpraca różnych stron i podmiotów zawsze sprzyja budowaniu kapitału społecznego, a jego rola jest z kolei kluczowa dla funkcjonowania samej gminy, w tym dla rozwoju jej gospodarki⁷. Opracowanie długofalowej strategii współpracy lokalnego samorządu z organizacjami pozarządowymi jest zatem jednym z najważniejszych priorytetów gminy i wpisuje się w cele strategiczne jej rozwoju w zakresie poprawy warunków życia jej mieszkańców poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną oraz wszechstronny rozwój kapitału społecznego. Proces opracowywania strategii musi jednakże objąć rzetelną analizę obecnej sytuacji, uwzględnić opinie wszystkich zainteresowanych stron, a na samym końcu doprowadzić do sformułowania jej celów strategicznych.

---

⁷ Por. *Polska wieś, a polityka UE wobec obszarów wiejskich*, A. Basińska, O. Smoleńska, AWF Poznań.

3. Analiza SWOT

3.1 Wprowadzenie

Jedną z najczęściej stosowanych, a tym samym najpopularniejszych technik analitycznych, używanych we wszystkich obszarach planowania strategicznego, jest SWOT. Technika analityczna SWOT polega na identyfikacji, a następnie posegregowaniu informacji, mających wpływ na analizowany podmiot lub proces. Informacje te są klasyfikowane w czterech grupach czynników, a jej nazwa jest akronimem angielskich terminów określających te grupy. Wśród czterech grup wyróżniamy:

- *mocne strony (Strengths)* – wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego podmiotu lub procesu; uwarunkowania wewnętrzne
- *słabe strony (Weaknesses)* – wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego podmiotu lub procesu; uwarunkowania wewnętrzne
- *szanse (Opportunities)* – wszystko to, co stwarza dla analizowanego podmiotu lub procesu szansę korzystnej zmiany; uwarunkowania zewnętrzne
- *zagrożenia (Threats)* – wszystko to, co stwarza dla analizowanego podmiotu lub procesu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej; uwarunkowanie zewnętrzne

Pozostałe informacje, które nie mogą być poprawnie zakwalifikowane do żadnej z wyżej wymienionych grup są w analizie pomijane jako nieistotne strategicznie.

W celu prawidłowego przeprowadzenia analizy SWOT niezbędne jest precyzyjne zapoznanie się z analizowanym procesem, sytuacją podmiotów w nim uczestniczących, ich zapleczem materialnym, aktywnością, czy dokumentami regulującymi przebieg procesu lub funkcjonowanie podmiotu. Dlatego też podstawą opracowania analizy SWOT jest diagnoza prospektywna tj. rzetelna ocena stanu bieżącego wraz z określeniem podstawowych problemów i kierunków zmian.

Nie mniej istotny jest fakt interpretacji dokonanej analizy SWOT. Precyzyjna ocena informacji umieszczonych w poszczególnych grupach, daje możliwość poznania, w jakim stopniu analizowany podmiot radzi sobie w zastanej sytuacji lub uzyskania informacji czy proces będący przedmiotem analizy przebiega prawidłowo. Pozwala ona także określić jakie potencjalne sytuacje będą sprzyjały działalności podmiotu/realizacji procesu, a jakie mogą go znacznie ograniczyć. Uzyskanie takiej wiedzy pozwala z kolei na podjęcie decyzji, o tym jak należy zarządzać danym podmiotem/stymulować określony proces, dla ich najlepszego rozwoju lub ograniczenia strat. Pełna użyteczność analizy SWOT ujawnia się zatem dopiero po szczegółowym poddaniu czterech grup czynników analizie wzajemnych powiązań i wyznaczeniu strategii, która będzie korzystna dla rozwoju podmiotu lub prawidłowej stymulacji procesu w oparciu o posiadane przesłanki.

3.2 Analiza SWOT współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi

Analiza SWOT współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi została dokonana w oparciu o dwa elementy. Pierwszy z nich stanowi przygotowany przez zewnętrznego eksperta audyt współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi czyli diagnoza prospektywna. Drugi element to wspólne przeprowadzenie analizy i dyskusja nad jej kształtem z członkami Grupy Planowania Strategicznego podczas jednego z ośmiu spotkań konsultacyjnych w Gminie Piszczac.

Tabela 3. Analiza SWOT.

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
WEWNĘTRZNE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ relatywnie duża liczba organizacji pozarządowych działających na terenie gminy ▪ silni liderzy organizacji pozarządowych stymulujący współpracę ▪ otwartość na współpracę z obu stron, chęć dialogu ▪ istnienie funduszy przeznaczonych na realizację zadań przez organizację ▪ relatywnie duża aktywność III sektora w gminie ▪ otwartość członków organizacji na szkolenie oraz współpracę pozafinansową ▪ pozytywne doświadczenia współpracy z wybranymi organizacjami ▪ unikalne umiejętności członków organizacji pozarządowych ▪ dysponowanie przez organizacje lokalami na prowadzenie działalności ▪ duża aktywność osób starszych i w średnim wieku ▪ determinacja i konsekwencja w realizacji założonych celów po obu stronach ▪ gotowość do wielostronnej współpracy na rzecz gminy (z innymi organizacjami pozarządowymi) ▪ relatywnie długi okres funkcjonowania wybranych organizacji, doświadczenie, tradycje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak gminnego Pełnomocnika ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi ▪ brak ujednoliconego systemu współpracy pomiędzy samorządem gminnym, a organizacjami pozarządowymi ▪ brak ujednoliconych procedur konkursowych ▪ wysoki poziom biernego członkostwa w wybranych organizacjach ▪ kapitał ludzki w organizacjach, w tym brak wolnych zasobów „siły roboczej” ▪ brak spójnego wewnętrznego planu działania organizacji ▪ brak dostatecznej wiedzy nt. funkcjonowania organizacji wśród części urzędników gminnych ▪ brak profesjonalizmu wśród NGO ▪ brak dostatecznej wymiany doświadczeń i opinii pomiędzy organizacjami i samorządem ▪ niezadowalająca sytuacja finansowa obu stron ▪ brak umiejętności pozyskiwania środków zewnętrznych przez organizacje pozarządowe ▪ niska świadomość organizacji w zakresie możliwości współpracy z samorządem i jej podstaw prawnych ▪ brak umiejętności dotarcia do zewnętrznych informacji ▪ organizacje traktowane jako petent, a nie partner ▪ roszczeniowa postawa wybranych organizacji ▪ dbanie wyłącznie o partykularne interesy organizacji

ZEWNIĘTRZNE		<ul style="list-style-type: none"> ▪ zbyt skomplikowane i długotrwałe procedury po stronie Urzędu Gminy ▪ brak wzajemnego zaufania ▪ krótkoterminowe planowanie finansowe i merytoryczne w Urzędzie Gminy (jednoroczne) ▪ nieadekwatność przepisów prawa do rzeczywistości lokalnych organizacji
	SZANSE	ZAGROŻENIA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opracowanie wieloletnich ram współpracy pomiędzy samorządem gminnym, a organizacjami ▪ dobrze rozwinięta gminna infrastruktura społeczna ▪ możliwość pozyskiwania finansowania zewnętrznego ▪ realizacja zadań publicznych (nowe zagadnienia, kontynuacja już realizowanych projektów) ▪ wzmocnienie współpracy pozafinansowej z UG ▪ wykorzystanie infrastruktury Urzędu Gminy ▪ edukacja, wymiana informacji i doświadczeń ▪ aktywizacja lokalnych środowisk ▪ lepsze rozeznanie potrzeb lokalnych ▪ obligatoryjne konsultacje Rocznych Programów Współpracy ▪ udział organizacji w procesie podejmowanie decyzji strategicznych na poziomie gminy ▪ nowelizacja ustawy o organizacjach pożytku publicznego i wolontariacie ▪ funkcjonowanie Białkopodlaskiej Lokalnej Grupy Działania ▪ wymiana doświadczeń między organizacjami ▪ wymiana doświadczeń z sąsiadującymi gminami oraz z gminami partnerskimi ▪ zwiększanie świadomości urzędników o wartości III sektora ▪ szkolenia dla sektora pozarządowego i administracji gminnej ▪ partnerstwo międzysektorowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wielkość budżetu gminy, przeznaczenie środków budżetowych ▪ nowelizacja Ustawy o organizacjach pożytku publicznego i wolontariacie ▪ migracje krótko i długoterminowe ▪ zmiany władz gminnych, nowi urzędnicy, nowi członkowie Rady ▪ utrudniony dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania (wymagania formalne, wymagania dot. potencjału organizacji) ▪ wzajemna nieznanomość kultury organizacyjnej ▪ zdominowanie współpracy przez duże organizacje ▪ wysokość i sposób podziału środków ▪ kończące się środki z UE (po 2013 r.) ▪ „grantozna” – działanie dla grantów ▪ niezdrowa konkurencja między organizacjami ▪ ustawa o finansach publicznych – sztywne ramy ▪ przerzucanie zadań na NGO, bez zapewnienia odpowiedniego finansowania

3.3 Wnioski

Przeprowadzona analiza SWOT wykazała, że dotychczasowa współpraca samorządu gminnego z lokalnymi organizacjami pozarządowymi napotyka na wiele przeszkód. Przyczyną takiego stanu rzeczy nie jest jednakże zła wola i niechęć którejs z stron, a szereg wewnętrznych ograniczeń oraz deficyty wiedzy w zakresie formalnych ram współpracy. Z drugiej strony należy jednak wskazać, że na obszarze gminy istnieją coraz lepsze warunki zewnątrz dla rozwoju i dalszej stymulacji tej współpracy. W związku z tym można założyć, że najrozsądniejszym wydaje się być wdrożenie i realizacja tzw. strategii konkurencyjnej, przy czym należy podkreślić, że jest ona typem idealnym, który rzadko występuje w rzeczywistości.

Realizacja strategii konkurencyjnej na obszarze Gminy Piszczac powinna służyć maksymalizacji pojawiających się szans, jednocześnie działając na rzecz przełamania słabości. Szansą dla rozwoju współpracy lokalnych organizacji pozarządowych z samorządem gminnym stają się np. wykorzystanie nowych regulacji prawnych czy pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych np. z Lokalnej Grupy Działania. Szansą może być także wymiana doświadczeń z innymi organizacjami, dzięki czemu niwelowane będą takie słabości jak niezdrowa konkurencja, czy dominacja większych podmiotów.

Ostateczny kształt współpracy musi jednakże zostać wypracowany na drodze wzajemnych doświadczeń i kompromisów. Ponadto warto mieć świadomość, że realizacja Strategii musi uwzględniać kategorię zmiany niezależnej od organizacji i samorządu gminnego i zaopatrywać ją w plan na wypadek nagłej konieczności zmiany. Istotne jest zatem, aby zdawać sobie sprawę, że pomimo, nawet najlepiej przeprowadzonej analizy SWOT i dopasowanej na tej podstawie strategii rzeczywiste warunki współpracy mogą wymusić inne niż zaplanowane formy jej realizacji.

4. Strategiczny rozwój współpracy Gminy Piszczac z organizacjami pozarządowymi

4.1 Zasady i zakres przedmiotowy współpracy

Samorząd gminny, a tym samym Urząd Gminy w Piszczacu, podejmując współpracę z lokalnymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, powinien kierować się niżej przedstawionymi zasadami.

4.1.1 Zasada pomocniczości

Zgodnie z zasadą pomocniczości samorząd gminny powinien udzielać pomocy organizacjom pozarządowym tylko w niezbędnym zakresie, uzasadnionym potrzebami wspólnoty samorządowej. Organizacje pozarządowe powinny zaś wykonać powierzone im przez gminę zadania w sposób efektywny ekonomicznie, profesjonalnie i terminowo.

4.1.2 Zasada suwerenności stron

Zasada suwerenności stron mówi, że samorząd i organizacje pozarządowe realizując zadania publiczne są równorzędnymi partnerami. Oznacza to, że obydwie strony nie narzucają sobie nawzajem żadnych zadań i szanują swoją autonomię. Obydwie strony mogą jednakże zgłaszać wzajemne propozycje oraz gotowość wysłuchania swoich racji.

4.1.3 Zasada partnerstwa

Zasada partnerstwa oznacza, że współpraca pomiędzy samorządem gminnym, a organizacjami pozarządowymi oparta jest na wzajemnych korzyściach, woli i chęci wspólnych działań oraz współdziałaniu na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów. Wszystkie organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w ustawie powinny zatem uczestniczyć na równych zasadach w identyfikowaniu i definiowaniu problemów mieszkańców gminy oraz wypracowywaniu ich rozwiązań.

4.1.4 Zasada efektywności

Według zasady efektywności samorząd gminny udziela pomocy organizacjom pozarządowym w celu prowadzenia działań nowatorskich lub takich, które nie mogą zostać wykonane przy wykorzystaniu jego struktur. Gmina zlecając zadania publiczne winna jednakże dokonać wyboru najefektywniejszego sposobu ich realizacji, a tym samym wykorzystania środków publicznych. Za każdym razem należy zatem uwzględnić kryterium racjonalności i skuteczności.

4.1.5 Zasada uczciwej konkurencji

Zasada uczciwej konkurencji zobowiązuje samorząd do udzielenia wszystkim podmiotom tych samych informacji na temat wykonywanych działań i stosowania jednakowych kryteriów wspierania wszystkich organizacji pozarządowych. Ponadto według tej zasady zarówno władze samorządowe jak i organizacje, w trakcie udzielania dotacji oraz wydatkowania przyznanych środków publicznych są zobowiązane działać zgodnie z prawem i dobrymi obyczajami.

4.1.6 Zasada jawności

Zasada ta zakłada jawność wszystkich kryteriów i procedur postępowania podczas realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe. Do powszechnej wiadomości należy zatem podać sposób udzielania oraz wykonania zadania. W szczególności gmina jest zobowiązana udzielić organizacjom pozarządowym informacje o celach, kosztach i efektach współpracy oraz środkach finansowych zaplanowanych w budżecie gminy na ten cel. Z drugiej strony zasada ta obliuguje także organizacje pozarządowe do udostępniania gminie danych dotyczących struktury organizacyjnej, sposobu funkcjonowania, sytuacji finansowej etc.

4.1.7 Zakres przedmiotowy współpracy

Gmina Piszczac współpracuje z organizacjami pozarządowymi w sferze zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, o ile zadania te są zadaniami własnymi gminy, określonymi w ustawie o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r.

W okresie obowiązywania niniejszej Strategii tj. latach 2011-2016 jako priorytetowe określono zadania z obszarów wskazanych poniżej:

- polityka społeczna, w tym pomoc osobom niepełnosprawnym;
- nauka, edukacja, oświata i wychowanie;
- podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- ochrona i promocja zdrowia;
- działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- kultura, sztuka, ochrona kultury i dziedzictwa narodowego;
- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu;
- ekologia i ochrona dziedzictwa przyrodniczego;
- ratownictwo i ochrona ludności;
- promocja i organizacja wolontariatu;
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym;
- rolnictwo i modernizacja terenów wiejskich;

4.2 Formy współpracy

Jak wskazano w punkcie 1.1 niniejszej Strategii formy współpracy pomiędzy administracją publiczną, a organizacjami pozarządowymi określa ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jej przepisy przewidują zarówno finansowe jak i pozafinansowe formy współpracy. Kooperacja Gminy Piszczac z lokalnymi organizacjami pozarządowymi będzie miała postać obydwu z nich.

4.2.1 Współpraca finansowa

Wśród finansowych form współpracy Gminy Piszczac z lokalnymi organizacjami pozarządowymi należy wymienić:

- zlecenie zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie, przy czym zlecenie zadania publicznego może nastąpić poprzez powierzenie jego wykonania w całości wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie jego realizacji lub wspieranie jego wykonania wraz z udzieleniem dotacji na częściowe dofinansowanie jego realizacji;

- zabezpieczenie rezerwy celowej w budżecie gminy z przeznaczeniem na udział finansowy gminy jako partnera organizacji pozarządowych w związku z ubieganiem się o środki zewnętrzne, w tym środki pochodzące z funduszy strukturalnych UE

4.2.2 Współpraca pozafinansowa

Współpraca pozafinansowa Gminy Piszczac z organizacjami pozarządowymi obejmuje następujące formy:

- stworzenie i prowadzenie internetowej bazy danych o organizacjach pozarządowych działających na terenie gminy;
- wzajemna wymiana informacji w zakresie planowanych kierunków działalności i współdziałanie w celu ich zharmonizowania;
- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym;
- współpraca i udzielanie pomocy w zakresie pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych, w szczególności informowanie o konkursach;
- konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- promocja działań podejmowanych przez lokalne organizacje pozarządowe poprzez zamieszczanie na stronie internetowej gminy dostarczonych przez organizacje informacji nt. realizowanych projektów;
- udzielanie rekomendacji dla organizacji pozarządowych starających o zewnętrzne środki finansowe;
- pomoc w nawiązywaniu kontaktów z innymi organizacjami, w tym kontaktów międzynarodowych;
- udzielanie informacji w zakresie tworzenia i funkcjonowania stowarzyszeń, fundacji, i innych podmiotów, w tym grup nieformalnych;
- udzielanie przez gminę wsparcia pozafinansowego: użyczenie sprzętu; bezpłatne wynajmowanie pomieszczeń, etc.
- organizowanie szkoleń dla organizacji pozarządowych w zakresie zasad sporządzania oferty realizacji zadania publicznego;
- zawieranie i realizacja umów o wykonanie inicjatywy lokalnej;
- obejmowanie honorowym patronatem Wójta Gminy Piszczac działań lub programów prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

4.3 Misja

Misja Strategii jest precyzyjnym wyrażeniem dalekosiężnych zamierzeń i aspiracji w zakresie współpracy pomiędzy samorządem gminnym i lokalnymi organizacjami pozarządowymi, do których osiągnięcia będą dążyć obydwie strony. Ma ona za zadanie przedstawić pozytywny obraz współpracy w założonym okresie programowania oraz, jako opis pewnej wizji rozwoju tejże współpracy, pełnić funkcje promocyjne i motywacyjne.

Misja powinna ponadto jednoznacznie wskazywać główny kierunek działań i ogólne priorytety we współpracy samorządu gminnego z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, z naciskiem na ich indywidualny charakter, z tym że w ramach obowiązujących regulacji ustawowych.

Misją niniejszej Strategii jest:

„Budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy Gminą Piszczac, a lokalnymi organizacjami pozarządowymi, w celu poprawy jakości życia jej mieszkańców”

4.4 Cele strategiczne

Cele strategiczne Strategii Współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi wskazane poniżej zostały określone na podstawie wyników badań przeprowadzonych wśród lokalnych organizacji oraz w oparciu o ustalenia zawarte podczas ośmiu spotkań konsultacyjnych z Grupą Planowania Strategicznego. Cele te stanowią punkt wyjścia dla szczegółowych rozwiązań określonych w Strategii, a przy ich pomocy będzie realizowana wskazana powyżej misja. Zarówno cele strategiczne jak i przedstawione w ich ramach cele operacyjne mają charakter wertykalny, a nie pionowy (hierarchiczny). Oznacza to, że będą one realizowane jednocześnie.

CEL I: Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju trzeciego sektora oraz poprawa jego funkcjonowania.

Cele operacyjne:

1. Wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych poprzez doskonalenie obecnych oraz rozwijanie nowych form współpracy finansowej i pozafinansowej.
2. Wzrost wiedzy na temat poszukiwania zewnętrznych źródeł finansowania organizacji.
3. Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących zadania pożytku publicznego.
4. Kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego w gminie poprzez tworzenie sprzyjających warunków dla powstawania inicjatyw lokalnych.
5. Promocja wolontariatu.
6. Prezentacja dorobku III sektora i promowanie jego osiągnięć.
7. Poprawa komunikacji pomiędzy lokalnymi organizacjami oraz Urzędem Gminy.

CEL II: Poprawa współpracy w zakresie bezpieczeństwa socjalnego i promocji zdrowia

Cele operacyjne:

1. Zwiększanie wpływu sektora pozarządowego i społeczności lokalnej na kreowanie polityki społecznej gminy oraz realizację założeń Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.
2. Powierzenie lub dofinansowanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych w zakresie pomocy społecznej.
3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
4. Zwiększanie świadomości obywateli w zakresie ochrony zdrowia, promocja zasad zdrowego trybu życia oraz profilaktyki zdrowotnej.

CEL III: Wsparcie dla współpracy w zakresie upowszechniania sportu oraz wiedzy i umiejętności ratowniczych

Cele operacyjne:

1. Organizacja imprez, turniejów i zawodów sportowych rangi gminnej, regionalnej i ogólnopolskiej.
2. Kształtowanie prawidłowych postaw w stanach zagrożenia życia i zdrowia.

CEL IV: Wsparcie dla współpracy w obszarze edukacji, kultury, tradycji i ochrony dziedzictwa narodowego

Cele operacyjne:

1. Edukacja w zakresie historii regionu.
2. Edukacja ekologiczna, w tym w zakresie odnawialnych źródeł energii.
3. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży.
4. Podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej.
5. Popularyzacja regionalnej muzyki ludowej, regionalnej sztuki i lokalnych zwyczajów.
6. Promowanie przyrody i zabytków Gminy Piszczac.
7. Wspieranie inicjatyw artystycznych i kulturalnych

CEL V: Działanie na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, prowadzenie ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin.

Cele operacyjne:

1. Wspieranie/prowadzenie Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego w Zalutyniu.
2. Wspieranie organizacji społecznie użytecznych działających na rzecz realizacji celów Stowarzyszenia w Zalutyniu.
3. Organizowanie opieki zdrowotnej dla osób niepełnosprawnych.
4. Tworzenie dziennych warsztatów terapii zajęciowej.
5. Prowadzenie dla osób dorosłych form mieszkalnictwa i zatrudnienia chronionego.

4.5 Wybrane zadania w ramach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych

4.5.1 Cel I - zadania

CEL STRATEGICZNY
I. Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju trzeciego sektora oraz poprawa jego funkcjonowania.
CEL OPERACYJNY
1. Wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych poprzez doskonalenie obecnych oraz

rozwijanie nowych form współpracy finansowej i pozafinansowej.

ZADANIA

Opracowanie i wdrożenie corocznych Programów Współpracy Gminy z Organizacjami Pozarządowymi oraz Programu Wieloletniego.

Organizowanie spotkań konsultacyjno-informacyjnych dla przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu gminy.

Wzmacnianie merytoryczne organizacji pozarządowych poprzez: organizowanie przez samorząd gminny szkoleń, seminariów, konferencji dot. różnorodnych aspektów funkcjonowania NGO oraz doradztwo w zakresie przygotowywania wniosków konkursowych, pozyskiwania środków zewnętrznych, rozliczeń dotacji etc..

Prowadzenie konsultacji społecznych lokalnych aktów prawa z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Animacja społeczna – działania animatorów służące stymulowaniu aktywności obywatelskiej i podejmowaniu inicjatyw, także o zasięgu międzynarodowym.

CEL STRATEGICZNY

I. Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju trzeciego sektora oraz poprawa jego funkcjonowania.

CEL OPERACYJNY

2. Wzrost wiedzy na temat poszukiwania i korzystania z zewnętrznych źródeł finansowania organizacji.

ZADANIA

Organizacja kampanii informacyjno-promocyjnych zachęcających do udziału w różnego rodzaju konkursach.

Pomoc w przygotowaniu wniosków.

Doradztwo i pomoc w zakresie koordynacji i zarządzania projektami oraz ich rozliczania.

CEL STRATEGICZNY

I. Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju trzeciego sektora oraz poprawa jego funkcjonowania.

CEL OPERACYJNY

3. Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących zadania pożytku publicznego.

ZADANIA

Organizacja kampanii informacyjno-promocyjnych zachęcających do tworzenia Organizacji Pożytku Publicznego na terenie Gminy Piszczac oraz przekazywania 1% podatku na ich rzecz.

CEL STRATEGICZNY
I. Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju trzeciego sektora oraz poprawa jego funkcjonowania.
CEL OPERACYJNY
4. Kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego w gminie poprzez tworzenie sprzyjających warunków dla powstawania inicjatyw lokalnych.
ZADANIA
Wspieranie organizacji przez doradztwo.
Promocja postaw obywatelskich i prospołecznych oraz edukacja mieszkańców gminy.
Organizacja szkoleń i konsultacji dla lokalnych liderów.
Wspieranie grup nieformalnych celem ich rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym i innych rejestrach.
Informowanie społeczeństwa o podejmowanych inicjatywach wraz z zaproszeniem do ich współorganizacji.
Stworzenie wiejskich centrum aktywności społecznej.

CEL STRATEGICZNY
I. Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju trzeciego sektora oraz poprawa jego funkcjonowania.
CEL OPERACYJNY
5. Promocja wolontariatu.
ZADANIA
Przygotowanie i przeprowadzenie akcji informacyjno-promocyjnej nt. wolontariatu.
Stworzenie lokalnej grupy wolontariackiej.
Stworzenie gminnego funduszu na pokrycie kosztów ubezpieczenia wolontariuszy oraz zwrotu kosztów dojazdu.
Stworzenie internetowej bazy danych wolontariuszy oraz bazy danych realizowanych i zrealizowanych przez nich projektów.

CEL STRATEGICZNY
I. Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju trzeciego sektora oraz poprawa jego funkcjonowania.
CEL OPERACYJNY
6. Prezentacja dorobku trzeciego sektora i promocja jego osiągnięć.
ZADANIA
Umieszczanie na stronie internetowej gminy informacji o projektach realizowanych i/lub zrealizowanych przez lokalne organizacje pozarządowe.
Przygotowanie infokiosków prezentujących dorobek III sektora na imprezach organizowanych przez gminę i

impresach, w których bierze udział gmina.

CEL STRATEGICZNY

I. Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju trzeciego sektora oraz poprawa jego funkcjonowania.

CEL OPERACYJNY

7. Poprawa komunikacji pomiędzy lokalnymi organizacjami oraz Urzędem Gminy.

ZADANIA

Wzajemne i regularne informowanie się o kierunkach prowadzonych działań.

4.5.2 Cel II – zadania

CEL STRATEGICZNY

II. Poprawa współpracy w zakresie bezpieczeństwa socjalnego i promocji zdrowia.

CEL OPERACYJNY

1. Zwiększanie wpływu sektora pozarządowego i społeczności lokalnej na kreowanie polityki społecznej gminy oraz realizację założeń Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

ZADANIA

Prowadzenie konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie zadań podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

CEL STRATEGICZNY

II. Poprawa współpracy w zakresie bezpieczeństwa socjalnego i promocji zdrowia.

Cel operacyjny

2. Powierzenie lub dofinansowanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych w zakresie pomocy społecznej.

ZADANIA

Zlecenie organizacjom pozarządowym na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej zadania w zakresie dożywiania mieszkańców gminy objętych tego typu pomocą.

Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji bieżących zadań z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym, wzmacniania bezpieczeństwa socjalnego i promocji zdrowia.

CEL STRATEGICZNY

II. Poprawa współpracy w zakresie bezpieczeństwa socjalnego i promocji zdrowia.

CEL OPERACYJNY
3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
ZADANIA
Wspieranie realizacji programów profilaktyczno – edukacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży.
Aktywizacja, edukacja i integracja społeczna osób długotrwale bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo.
Poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych, w tym osób starszych i niezaradnych życiowo.
Organizacja bezpiecznych i ciekawych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
Powołanie klubu integracji społecznej dla osób starszych.
Stworzenie gminnej sieci wsparcia osób i rodzin ze środowisk ubogich i zagrożonych wykluczeniem społecznym, mającej na celu aktywizację społeczną i dostęp do informacji obywatelskiej.
Organizowanie i rozwijanie różnych form uczestnictwa osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin w życiu społeczności lokalnej.
Stworzenie nowatorskich i innowacyjnych projektów mających na celu przeciwdziałanie patologiom społecznym i profilaktykę uzależnień.

CEL STRATEGICZNY
II. Poprawa współpracy w zakresie bezpieczeństwa socjalnego i promocji zdrowia.
CEL OPERACYJNY
4. Zwiększanie świadomości obywateli w zakresie ochrony zdrowia, promocja zasad zdrowego trybu życia oraz profilaktyki zdrowotnej.
ZADANIA
Organizacja szkoleń i seminariów dotyczących zasad zdrowego trybu życia oraz profilaktyki zdrowotnej.
Organizacja warsztatów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zawodach rolniczych.
Wspieranie i organizacja programów podnoszących świadomość mieszkańców gminy w zakresie korzystania z pomocy osób małoletnich w pracach polowych.
Wspieranie aktywności fizycznej osób starszych.

4.5.3 Cel III – zadania

CEL STRATEGICZNY
III. Wsparcie dla współpracy w zakresie upowszechniania sportu oraz wiedzy i umiejętności ratowniczych.
CEL OPERACYJNY
1. Organizacja imprez, turniejów i zawodów sportowych rangi gminnej, regionalnej i ogólnopolskiej.
ZADANIA

Organizacja rajdów rowerowych w różnych kategoriach wiekowych.
Organizacja turniejów w piłce plażowej.
Organizacja turniejów w piłce nożnej i siatkowej.
Organizacja turniejów w tenisie stołowym.
Organizacja zawodów w różnych dyscyplinach sportowych.

CEL STRATEGICZNY
III. Wsparcie dla współpracy w zakresie upowszechniania sportu oraz wiedzy i umiejętności ratowniczych.
CEL OPERACYJNY
2. Kształtowanie prawidłowych postaw w stanach zagrożenia życia i zdrowia.
ZADANIA
Organizacja pokazów i warsztatów w zakresie pierwszej pomocy.

4.5.4 Cel IV – zadania

CEL STRATEGICZNY
IV. Wsparcie dla współpracy w obszarze edukacji, kultury, tradycji i ochrony dziedzictwa regionalnego.
CEL OPERACYJNY
1. Edukacja w zakresie historii regionu.
ZADANIA
Organizacja zajęć pozaszkolnych, wykładów, prelekcji i seminariów dotyczących historii regionu.
Organizacja warsztatów w zakresie kultywowania lokalnych obyczajów.
Organizacja warsztatów w zakresie gwar językowych występujących na terenie gminy.

CEL STRATEGICZNY
IV. Wsparcie dla współpracy w obszarze edukacji, kultury, tradycji i ochrony dziedzictwa regionalnego.
CEL OPERACYJNY
2. Edukacja ekologiczna, w tym w zakresie odnawialnych źródeł energii.
ZADANIA
Realizacja przedsięwzięć zorientowanych na podnoszenie świadomości ekologicznej oraz wiedzy o ochronie środowiska wśród mieszkańców gminy.
Organizacja szkoleń nt. korzyści wynikających z użytkowania przydomowych oczyszczalni ścieków oraz ich bieżącej obsługi.

Wspieranie programów propagujących odnawialne źródła energii.

CEL STRATEGICZNY

IV. Wsparcie dla współpracy w obszarze edukacji, kultury, tradycji i ochrony dziedzictwa regionalnego.

CEL OPERACYJNY

3. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży.

ZADANIA

Promowanie idei wolontariatu w zakresie stworzenia oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, służących wyrównaniu szans edukacyjnych.

Stworzenie Klubów Młodych Odkrywców.

CEL STRATEGICZNY

IV. Wsparcie dla współpracy w obszarze edukacji, kultury, tradycji i ochrony dziedzictwa regionalnego.

CEL OPERACYJNY

4. Podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej.

ZADANIA

Organizacje patriotycznych akademii okolicznościowych.

Stworzenie przewodnika po gminie uwzględniającego lokalne zabytki i inne elementy dziedzictwa narodowego.

CEL STRATEGICZNY

IV. Wsparcie dla współpracy w obszarze edukacji, kultury, tradycji i ochrony dziedzictwa regionalnego.

CEL OPERACYJNY

5. Popularyzacja regionalnej muzyki ludowej, regionalnej sztuki oraz lokalnych zwyczajów.

ZADANIA

Tworzenie lokalnych izb pamięci.

Tworzenie wiosek tematycznych.

Promowanie lokalnych twórców, w tym wsparcie dla tworzenia ludowych zespołów śpiewaczych.

Odtwarzanie obchodów starych świąt lokalnych.

Współorganizowanie dożynek gminnych.

Opracowanie słownika gwar miejscowych.

CEL STRATEGICZNY
IV. Wsparcie dla współpracy w obszarze edukacji, kultury, tradycji i ochrony dziedzictwa regionalnego.
CEL OPERACYJNY
6. Promowanie przyrody i zabytków Gminy Piszczac.
ZADANIA
Oznakowanie miejsc historycznych.
Przygotowanie szlaków tematycznych oraz ścieżek edukacyjnych.
Tworzenie szlaków rowerowych i konnych.
Otworzenie i prowadzenie Punktu Informacji Turystycznej.

CEL STRATEGICZNY
IV. Wsparcie dla współpracy w obszarze edukacji, kultury, tradycji i ochrony dziedzictwa regionalnego.
CEL OPERACYJNY
7. Wspieranie inicjatyw artystycznych i kulturalnych.
ZADANIA
Prezentacja rękodzieła ludowego.
Tworzenie pracowni zanikających zawodów.
Wspieranie dla organizacji przedsięwzięć skierowanych na promocję szeroko rozumianej kultury i sztuki.

4.5.6 Cel V – zadania

CEL STRATEGICZNY
V. Działanie na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, prowadzenie ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin.
CEL OPERACYJNY
1. Wspieranie/ prowadzenie Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego w Zalutyniu.
ZADANIA
Wspieranie uczniów SOS-W i ich rodzin.
Wspieranie działań podejmowanych przez SOS-W.

CEL STRATEGICZNY
V. Działanie na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, prowadzenie ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin.
CEL OPERACYJNY
2. Wspieranie organizacji społecznie użytecznych działających na rzecz realizacji celów

Stowarzyszenia w Zalutyniu.

ZADANIA

Przygotowanie i prowadzenie akcji informacyjno – promocyjnych na rzecz osób niepełnosprawnych.

Prowadzenie konsultacji ze wszystkimi organizacjami społecznie użytecznymi działającymi na rzecz realizacji celów Stowarzyszenia w zakresie zadań podejmowanych przez Stowarzyszenie.

CEL STRATEGICZNY

V. Działanie na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, prowadzenie ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin.

CEL OPERACYJNY

3. Organizowanie opieki zdrowotnej dla osób niepełnosprawnych.

ZADANIA

Stworzenie pełnego etatu pracy dla pielęgniarki w SOS – w Zalutyniu.

Organizacja dowozu osób niepełnosprawnych do lekarzy specjalistów.

Wspieranie wyjazdów osób niepełnosprawnych na turnusy rehabilitacyjne.

Wspieranie kosztów leczenia osób niepełnosprawnych.

CEL STRATEGICZNY

V. Działanie na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, prowadzenie ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin.

CEL OPERACYJNY

4. Tworzenie dziennych warsztatów terapii zajęciowej.

ZADANIA

Promocja idei warsztatów zajęciowych w szczególności wśród osób zainteresowanych uczestnictwem w tej formie terapii.

Przygotowanie bazy lokalowej, w której będą odbywały się zajęcia.

CEL STRATEGICZNY

V. Działanie na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, prowadzenie ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin.

CEL OPERACYJNY

5. Prowadzenie dla osób dorosłych form mieszkalnictwa i zatrudnienia chronionego.

ZADANIA

Wsparcie przy przygotowaniu mieszkań socjalnych dla osób niepełnosprawnych.

Pomoc osobom niepełnosprawnym umysłowo w samodzielnym życiu poprzez zatrudnienie opiekunów społecznych.

Promocja i wsparcie zatrudnienia chronionego w przedsiębiorstwach działających na terenie gminy.

4.6 Procedura przyznawania dotacji

4.6.1 Źródła finansowania

Główne źródło finansowania Strategii Współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi stanowią środki budżetowe gminy. Ich wysokość będzie rokrocznie określana przez uchwałę budżetową Rady Gminy Piszczac wraz z podziałem kwotowym na realizację poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych. Dodatkowe źródła finansowania stanowią środki własne organizacji oraz zewnętrzne środki finansowe, dostępne przede wszystkim w ramach programów finansowanych przez Unię Europejską, ale także w ramach grantów pochodzących z różnego rodzaju instytucji lub środki pochodzące od sponsorów i darczyńców. W szczególności środki te mogą pochodzić z następujących źródeł:

- Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013
- Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego i jego jednostki organizacyjne
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego 2007-2013
- Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
- Fundacja Wspomagania Wsi
- Program Młodzież
- Program Europa dla Obywateli
- Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi
- Fundacja Kronenberga
- Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce

4.6.2 Tryb przekazywania środków finansowych

Podstawowym trybem przekazywania środków finansowych lokalnym organizacjom pozarządowym jest otwarty konkurs ofert. W przypadkach wskazanych przez ustawę dopuszczalne jest także stosowanie innego trybu, w szczególności trybu małych zleceń w myśl art. 19a. Pozostałe, dopuszczone przez przepisy ustaw, tryby przekazywania środków finansowych powinny być stosowane w sytuacji, kiedy dane zadanie można zrealizować efektywniej np. poprzez zakup usług na zasadach i w trybie określonym w przepisach prawo zamówień publicznych.

Harmonogramy ogłaszania poszczególnych konkursów na realizację zadań publicznych będą podawane do publicznej wiadomości do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok ich obowiązywania. Konkursy ogłaszane zawsze będą nie wcześniej niż po uchwaleniu budżetu gminy na dany rok lub po przedstawieniu jego projektu. Ponadto w każdym roku obowiązywania Strategii w budżecie gminy zabezpieczona zostanie rezerwa celowa z przeznaczeniem na realizację inicjatywy lokalnej oraz na udział gminy jako partnera organizacji pozarządowych w związku z ubieganiem się o środki zewnętrzne. Z uwagi na fakt, iż Strategia wejdzie w styczniu 2011 roku, zapis o rezerwie celowej będzie obowiązywał dopiero od początku roku 2012.

Tryb przyznawania dotacji, sposób jej rozliczania oraz sposób kontroli i wykonania zleconych przez gminę zadań określa ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wójt Gminy Piszczac w celu ułatwienia organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 UDPPiW, ubiegania się o środki w otwartych konkursach ofert, w drodze uchwały, precyzuje zasady przyznawania i rozliczania dotacji z budżetu gminy. Zasady te są jawne i podawane do publicznej wiadomości. Ponadto, również w drodze uchwały, Rada Gminy Piszczac uchwali tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację inicjatywy lokalnej. Uchwała ta będzie zawierać

ponadto informacje dotyczące rodzajów świadczeń akceptowanych jako wkład własny organizacji pozarządowych.

Zlecenie zadania organizacjom pozarządowym odbywa się na podstawie zawartej umowy. Umowa zawarta jest na czas realizacji zadania lub czas określony, a w jej treści zawarte są m.in. szczegółowy opis zadania, wysokość dotacji celowej, termin jej wykorzystania, tryb kontroli wykonywania zadania, termin i sposób rozliczenia udzielenia dotacji celowej oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej.

Wzory wszystkich dokumentów związanych z realizacją Strategii określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2011 r. nr 6, poz. 25). Organizacja pozarządowa ubiegająca się o realizację zadania publicznego zobowiązana jest do zapoznania się i przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych oraz zapisów niniejszej Strategii.

4.6.3 Harmonogramy

Przedstawione poniżej harmonogramy określają terminy realizacji wybranych zadań i tym samym dotyczą wszystkich form współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi. Jak wskazano powyżej szczegółowe terminy ogłaszania otwartych konkursów ofert na realizację poszczególnych zadań będą ogłaszane rokrocznie, po przyjęciu przez Radę Gminy uchwały budżetowej, a tym samym zapewnieniu środków na współpracę finansową z organizacjami pozarządowymi.

Współpraca pozafinansowa będzie prowadzona w sposób stały, przy czym rozpoczęcie niektórych z jej form wymaga inicjatywy zainteresowanych organizacji. Pozostałe formy współpracy pozafinansowej stanowią obowiązek ustawowy lub bezpośrednio wynikają z potrzeb władz samorządowych.

Stały nabór wniosków prowadzony będzie także na realizację inicjatywy lokalnej w myśl art. 19b ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz realizację zadań na mocy art. 19 a tj. w tzw. trybie małych zleceń. Terminy realizacji zaakceptowanych projektów będą każdorazowo ustalane indywidualnie z partnerami społecznymi, nie mniej jednak zaleca się, aby wpisywały się one w zakres tematyczny zadań wyznaczonych na dany kwartał.

Tabela 4. Harmonogram realizacji wybranych zadań w roku 2011

Rok	2011			
	Kwartał			
	I	II	III	IV
Zadanie				
Organizacja warsztatów/szkoleń w zakresie przygotowania wniosków konkursowych, oferty realizacji zadania publicznego, pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych i rozliczania dotacji.				
Tworzenie wiejskich centrów aktywności społecznej.				
Przygotowanie i przeprowadzenie akcji informacyjno-promocyjnej nt. wolontariatu.				

Rok	2011			
	Kwartał			
Zadanie	I	II	III	IV
Realizacja programu dożywiania mieszkańców gminy objętych tego typu pomocą w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.				
Realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.				
Realizacja programów edukacyjno-informacyjnych dla osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo.				
Realizacja programów obejmujących organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.				
Stworzenie i realizacja innowacyjnych projektów mających na celu przeciwdziałanie patologiom i profilaktykę uzależnień.				
Organizacja warsztatów/kampanii promocyjnych podnoszących świadomość mieszkańców w zakresie bhp w zawodach rolniczych oraz korzystania z pomocy osób małoletnich w pracach polowych.				
Organizacja programów sportowych dla dzieci i młodzieży.				
Przygotowanie i prowadzenie akcji informacyjno – promocyjnej na rzecz osób niepełnosprawnych.				
Wspieranie kosztów leczenia osób niepełnosprawnych.				
Organizacja zawodów sportowych o randze gminnej, regionalnej lub ogólnopolskiej.				
Organizacja pokazów i warsztatów dotyczących kształtowania prawidłowych postaw w stanach zagrożenia życia lub zdrowia, w tym warsztaty nt. udzielania pierwszej pomocy.				
Inicjatywy służące wyrównaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, w tym zajęcia pozalekcyjne.				
Organizacja zajęć/warsztatów dotyczących historii regionu/lokalnych zwyczajów/gwary.				
Inicjatywy służące podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców.				
Organizacja przedsięwzięć służących pielęgnowaniu i rozwijaniu tożsamości lokalnej oraz świadomości narodowej.				
Tworzenie lokalnych izb pamięci.				
Organizacja przedsięwzięć skierowanych na promocję szeroko rozumianej kultury i sztuki.				
Organizacja/współorganizacja dożynek gminnych.				
Tworzenie małej infrastruktury turystycznej, w tym szlaków tematycznych, ścieżek edukacyjnych, szlaków rowerowych i konnych.				
Realizacja zadań wskazanych w piątym celu strategicznym.				

Tabela 5. Harmonogram realizacji wybranych zadań w roku 2012

Rok	2012			
	Kwartał			
	I	II	III	IV
Zadanie				
Organizacja warsztatów/szkoleń w zakresie przygotowania wniosków konkursowych, oferty realizacji zadania publicznego, pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych i rozliczania dotacji.				
Tworzenie wiejskich centrów aktywności społecznej.				
Realizacja programu dożywiania mieszkańców gminy objętych tego typu pomocą w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.				
Realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.				
Realizacja programów edukacyjno-informacyjnych dla osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo.				
Realizacja programów obejmujących organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.				
Stworzenie i realizacja innowacyjnych projektów mających na celu przeciwdziałanie patologiom i profilaktykę uzależnień.				
Organizacja warsztatów/kampanii promocyjnych podnoszących świadomość mieszkańców w zakresie bhp w zawodach rolniczych oraz korzystania z pomocy osób małoletnich w pracach polowych.				
Organizacja programów sportowych dla dzieci i młodzieży.				
Organizacja zawodów sportowych o randze gminnej, regionalnej lub ogólnopolskiej.				
Organizacja pokazów i warsztatów dotyczących kształtowania prawidłowych postaw w stanach zagrożenia życia lub zdrowia, w tym warsztaty nt. udzielania pierwszej pomocy.				
Inicjatywy służące wyrównaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, w tym zajęcia pozalekcyjne.				
Organizacja zajęć/warsztatów dotyczących historii regionu/lokalnych zwyczajów/gwary.				
Organizacja przedsięwzięć służących pielęgnowaniu i rozwijaniu tożsamości lokalnej oraz świadomości narodowej.				
Organizacja przedsięwzięć skierowanych na promocję szeroko rozumianej kultury i sztuki.				
Organizacja/współorganizacja dożynek gminnych.				
Tworzenie małej infrastruktury turystycznej, w tym szlaków tematycznych, ścieżek edukacyjnych, szlaków rowerowych i konnych.				
Realizacja zadań wskazanych w piątym celu strategicznym.				

Tabela 6. Harmonogram realizacji wybranych zadań w roku 2013

Rok	2013			
	Kwartał			
	I	II	III	IV
Zadanie				
Organizacja warsztatów/szkożeń w zakresie przygotowania wniosków konkursowych, oferty realizacji zadania publicznego, pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych i rozliczania dotacji.				
Tworzenie wiejskich centrów aktywności społecznej.				
Realizacja programu dożywiania mieszkańców gminy objętych tego typu pomocą w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.				
Realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.				
Realizacja programów edukacyjno-informacyjnych dla osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo.				
Realizacja programów obejmujących organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.				
Stworzenie i realizacja innowacyjnych projektów mających na celu przeciwdziałanie patologiom i profilaktykę uzależnień.				
Rozwijanie zróżnicowanych form opieki i usług dla osób starszych wraz ze wsparciem opiekunów i wolontariuszy działających na rzecz tych osób.				
Organizacja warsztatów/kampanii promocyjnych podnoszących świadomość mieszkańców w zakresie bhp w zawodach rolniczych oraz korzystania z pomocy osób małoletnich w pracach polowych.				
Organizacja zawodów sportowych o randze gminnej, regionalnej lub ogólnopolskiej.				
Organizacja pokazów i warsztatów dotyczących kształtowania prawidłowych postaw w stanach zagrożenia życia lub zdrowia, w tym warsztaty nt. udzielania pierwszej pomocy.				
Inicjatywy służące wyrównaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, w tym zajęcia pozalekcyjne.				
Organizacja zajęć/warsztatów dotyczących historii regionu/lokalnych zwyczajów/gwary.				
Inicjatywy służące podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców.				
Organizacja przedsięwzięć służących pielęgnowaniu i rozwijaniu tożsamości lokalnej oraz świadomości narodowej.				
Organizacja przedsięwzięć skierowanych na promocję szeroko rozumianej kultury i sztuki.				
Organizacja/współorganizacja dożynek gminnych.				
Tworzenie małej infrastruktury turystycznej, w tym szlaków tematycznych, ścieżek edukacyjnych, szlaków rowerowych i konnych.				
Realizacja zadań wskazanych w piątym celu strategicznym.				

Tabela 7. Harmonogram realizacji wybranych zadań w roku 2014

Rok	2014			
	Kwartał			
	I	II	III	IV
Zadanie				
Organizacja warsztatów/szkoleń w zakresie przygotowania wniosków konkursowych, oferty realizacji zadania publicznego, pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych i rozliczania dotacji.				
Realizacja programu dożywiania mieszkańców gminy objętych tego typu pomocą w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.				
Realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.				
Realizacja programów edukacyjno-informacyjnych dla osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo.				
Realizacja programów obejmujących organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.				
Stworzenie i realizacja innowacyjnych projektów mających na celu przeciwdziałanie patologiom i profilaktykę uzależnień.				
Rozwijanie zróżnicowanych form opieki i usług dla osób starszych wraz ze wsparciem opiekunów i wolontariuszy działających na rzecz tych osób.				
Organizacja warsztatów/kampanii promocyjnych podnoszących świadomość mieszkańców w zakresie bhp w zawodach rolniczych oraz korzystania z pomocy osób małoletnich w pracach polowych.				
Organizacja programów sportowych dla dzieci i młodzieży.				
Organizacja zawodów sportowych o randze gminnej, regionalnej lub ogólnopolskiej.				
Organizacja pokazów i warsztatów dotyczących kształtowania prawidłowych postaw w stanach zagrożenia życia lub zdrowia, w tym warsztaty nt. udzielania pierwszej pomocy.				
Inicjatywy służące wyrównaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, w tym zajęcia pozalekcyjne.				
Organizacja zajęć/warsztatów dotyczących historii regionu/lokalnych zwyczajów/gwary.				
Inicjatywy służące podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców.				
Organizacja przedsięwzięć służących pielęgnowaniu i rozwijaniu tożsamości lokalnej oraz świadomości narodowej.				
Organizacja przedsięwzięć skierowanych na promocję szeroko rozumianej kultury i sztuki.				
Organizacja/współorganizacja dożynek gminnych.				
Tworzenie małej infrastruktury turystycznej, w tym szlaków tematycznych, ścieżek edukacyjnych, szlaków rowerowych i konnych.				
Realizacja zadań wskazanych w piątym celu strategicznym.				

Tabela 8. Harmonogram realizacji wybranych zadań w roku 2015

Rok	2015			
	Kwartał			
	I	II	III	IV
Zadanie				
Organizacja warsztatów/szkożeń w zakresie przygotowania wniosków konkursowych, oferty realizacji zadania publicznego, pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych i rozliczania dotacji.				
Tworzenie wiejskich centrów aktywności społecznej.				
Przygotowanie i przeprowadzenie akcji informacyjno-promocyjnej nt. wolontariatu.				
Realizacja programu dożywiania mieszkańców gminy objętych tego typu pomocą w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.				
Realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.				
Realizacja programów edukacyjno-informacyjnych dla osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo.				
Realizacja programów obejmujących organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.				
Stworzenie i realizacja innowacyjnych projektów mających na celu przeciwdziałanie patologiom i profilaktykę uzależnień.				
Rozwijanie zróżnicowanych form opieki i usług dla osób starszych wraz ze wsparciem opiekunów i wolontariuszy działających na rzecz tych osób.				
Organizacja warsztatów/kampanii promocyjnych podnoszących świadomość mieszkańców w zakresie bhp w zawodach rolniczych oraz korzystania z pomocy osób małoletnich w pracach polowych.				
Organizacja programów sportowych dla dzieci i młodzieży.				
Organizacja zawodów sportowych o randze gminnej, regionalnej lub ogólnopolskiej.				
Inicjatywy służące wyrównaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, w tym zajęcia pozalekcyjne.				
Organizacja zajęć/warsztatów dotyczących historii regionu/lokalnych zwyczajów/gwary.				
Inicjatywy służące podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców.				
Organizacja przedsięwzięć służących pielęgnowaniu i rozwijaniu tożsamości lokalnej oraz świadomości narodowej.				
Organizacja przedsięwzięć skierowanych na promocję szeroko rozumianej kultury i sztuki.				
Organizacja/współorganizacja dożynek gminnych.				
Opracowanie słownika miejscowych gwar.				

Rok	2015			
	Kwartał			
	I	II	III	IV
Zadanie				
Tworzenie małej infrastruktury turystycznej, w tym szlaków tematycznych, ścieżek edukacyjnych, szlaków rowerowych i konnych.				
Realizacja zadań wskazanych w piątym celu strategicznym.				

Tabela 9. Harmonogram realizacji wybranych zadań w roku 2016

Rok	2016			
	Kwartał			
	I	II	III	IV
Zadanie				
Organizacja warsztatów/szkoleń w zakresie przygotowania wniosków konkursowych, oferty realizacji zadania publicznego, pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych i rozliczania dotacji.				
Tworzenie wiejskich centrów aktywności społecznej.				
Przygotowanie i przeprowadzenie akcji informacyjno-promocyjnej nt. wolontariatu.				
Realizacja programu dożywiania mieszkańców gminy objętych tego typu pomocą w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.				
Realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.				
Realizacja programów edukacyjno-informacyjnych dla osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo.				
Realizacja programów obejmujących organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.				
Stworzenie i realizacja innowacyjnych projektów mających na celu przeciwdziałanie patologiom i profilaktykę uzależnień.				
Rozwijanie zróżnicowanych form opieki i usług dla osób starszych wraz ze wsparciem opiekunów i wolontariuszy działających na rzecz tych osób.				
Organizacja warsztatów/kampanii promocyjnych podnoszących świadomość mieszkańców w zakresie bhp w zawodach rolniczych oraz korzystania z pomocy osób małoletnich w pracach polowych.				
Organizacja programów sportowych dla dzieci i młodzieży.				
Organizacja zawodów sportowych o randze gminnej, regionalnej lub ogólnopolskiej.				
Inicjatywy służące wyrównaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, w tym zajęcia pozalekcyjne.				
Organizacja zajęć/warsztatów dotyczących historii regionu/lokalnych zwyczajów/gwary.				
Inicjatywy służące podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców.				

Rok	2016			
	Kwartał			
Zadanie	I	II	III	IV
Organizacja przedsięwzięć służących pielęgnowaniu i rozwijaniu tożsamości lokalnej oraz świadomości narodowej.				
Tworzenie lokalnych izb pamięci.				
Organizacja przedsięwzięć skierowanych na promocję szeroko rozumianej kultury i sztuki.				
Organizacja/współorganizacja dożynek gminnych.				
Realizacja zadań wskazanych w piątym celu strategicznym.				

4.7 Zasady monitoringu i oceny realizacji Strategii

Monitoring stanowi kluczowy element wdrażania Strategii Współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi. Polega on na regularnym zbieraniu informacji dotyczących stanu zaawansowania realizacji Strategii, w tym przede wszystkim porównywaniu osiągniętych wskaźników z zakładanymi. Uzyskane w trakcie monitoringu dane posłużą do oceny skuteczności realizowanych zadań i pozwolą na racjonalne i efektywne wydatkowanie, w przeważającej części, publicznych środków. Ponadto znajomość stanu realizacji poszczególnych celów i zadań pozwoli na wprowadzanie zmian w Strategii, w szczególności w hierarchii tychże celów. Dodatkową wartością wynikającą z prowadzenia monitoringu będzie także możliwość natychmiastowego wykrywania błędów w realizacji Strategii i ich korygowania, a tym samym dopasowania Strategii do stale zmieniających się warunków zewnętrznych.

Podstawowe elementy systemu monitoringu niniejszej Strategii będą stanowić:

- instytucje zaangażowane w proces współpracy, w tym Urząd Gminy w Piszczacu;
- system sprawozdawczości;
- zestaw wskaźników stanowiący załącznik do Strategii.

Monitoring realizowany będzie w zakresie wszystkich celów strategicznych i celów operacyjnych. W szczególności będzie on obejmował analizę rzeczową i finansową zrealizowanych przedsięwzięć oraz główne problemy napotkanie podczas wdrażania Strategii. Ponadto monitorowane będą także zmiany zewnętrznych warunków współpracy.

Za monitorowanie wdrażania Strategii i ocenę jej realizacji odpowiedzialny będzie *Zespół ds. Monitoringu i Oceny Wdrażania Strategii*, składający się z przedstawicieli Urzędu Gminy Piszczac oraz przedstawicieli Piszczackiej Rady Pozarządowej. Członkowie zespołu będą dokonywać oceny wdrażania Strategii przynajmniej raz na pół roku, przy czym nie określa się stałych interwałów czasowych dla ewentualnej aktualizacji zapisów Strategii. Wszystkie informacje w sprawie realizacji Strategii będą jawne i tym samym przekazywane do wiadomości publicznej za pośrednictwem strony internetowej gminy oraz w postaci cyklicznych raportów o stanie współpracy gminy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi.

Ponadto dopuszcza się możliwość zewnętrznej ewaluacji procesu wdrażania Strategii, w przypadku gdy działanie takie jest niezbędne. O konieczności i formie takiej ewaluacji powinien każdorazowo zdecydować organ, który uchwalił Strategię tj. Rada Gminy Piszczac.

5. Zgodność Strategii ze strategicznymi dokumentami Gminy Piszczac

Strategia Współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2011 – 2016 została przyjęta uchwałą Rady Gminy i tym samym stanowi lokalny akt prawny. Analogicznie do pozostałych dokumentów strategicznych realizacja jej założeń ma służyć ogólnemu rozwojowi społeczno-ekonomicznemu Gminy Piszczac, a co za tym idzie podnoszeniu poziomu życia jej mieszkańców. W związku z powyższym cele Strategii powinny być spójne z celami i założeniami uchwalonych wcześniej przez Radę dokumentów. Założenie to wpisuje się w zasadę programowania i komplementarności polityk rozwoju lokalnego

5.1 Strategia Rozwoju Gminy Piszczac na lata 2008-2015

Strategia Współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi jest zgodna ze Strategią Rozwoju Gminy Piszczac na lata 2008 – 2015 w następujących obszarach:

- rozwój kapitału społecznego;
- organizacja czasu wolnego oraz podniesienia wykształcenia mieszkańców
- tworzenie i podniesienie jakości infrastruktury społecznej, kulturalnej i turystycznej na terenie gminy;
- aktywizacja społeczności lokalnej;
- podwyższanie poziomu życia osób niepełnosprawnych;
- wzrost bezpieczeństwa mieszkańców gminy.

5.2 Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Piszczac

Strategia Współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi jest także spójna z założeniami i celami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, w szczególności w zakresie:

- kształtowania społeczeństwa wolnego od patologii i dysfunkcji społecznych;
- prowadzenia działań profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży;
- uczestniczenia w działaniach integrujących system pomocy społecznej, ze szczególnym naciskiem na współpracę w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

6. Komunikacja społeczna Strategii i przebieg jej konsultacji

Prawidłowa realizacja Strategii Współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi wymaga ścisłej kooperacji pomiędzy Urzędem Gminy Piszczac, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Kultury, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami gminy. Dlatego też konieczne jest zapewnienie właściwej komunikacji pomiędzy tymi podmiotami oraz regularne przekazywanie sobie informacji o działaniach podejmowanych w związku z realizacją Strategii. W szczególności do intensywnej wymiany informacji zobligowane są Urząd Gminy oraz lokalne organizacje pozarządowe. W tym celu podmioty te powinny wykorzystywać wszystkie dostępne kanały komunikacji, w tym stronę internetową gminy, strony internetowe organizacji, konsultacje społeczne, zebrania wiejskie oraz inne dostępne formy. Ponadto realizacja Strategii wymaga współpracy z lokalnymi i regionalnymi mediami. Taka kooperacja pozwoli bowiem, na szersze i bogatsze promowanie lokalnych inicjatyw na zewnątrz gminy.

Jak wskazano we wstępie Strategia Współpracy Gminy Piszczac z Organizacjami Pozarządowymi została opracowana metodą partycypacyjno-ekspertką tj. w wyniku konsultacji z przedstawicielami samorządu, przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz społecznością lokalną. Dzięki temu jej treść jest wyrazem potrzeb i dążeń wszystkich zainteresowanych stron. Ponadto ostateczna wersja dokumentu została poddana konsultacjom społecznym, w ramach których odbyły się cztery otwarte spotkania z mieszkańcami gminy. Projekt Strategii został także umieszczony na stronie internetowej Urzędu Gminy. Po zakończeniu procesu konsultacji Strategię przyjęła w formie uchwały Rada Gminy Piszczac.

Załączniki:

Nr 1: Zestaw wskaźników do monitorowania Strategii

Tabela 10. Wskaźniki monitorowania Strategii - Cel I.

Cel strategiczny
I. Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju trzeciego sektora oraz poprawa jego funkcjonowania.
Wskaźniki
Liczba organizacji pozarządowych na terenie Gminy Piszczac
Liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania pożytku publicznego
Liczba inicjatyw lokalnych
Liczba akcji informacyjno-promocyjnych dotyczących wolontariatu
Liczba wolontariuszy w ramach lokalnej grupy wolontariackiej
Wielkość funduszu gminnego na pokrycie kosztów ubezpieczenia wolontariuszy oraz zwrotu kosztów dojazdu
Liczba spotkań konsultacyjno-informacyjnych dla przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu gminy
Liczba zorganizowanych szkoleń, seminariów, konferencji dotyczących aspektów funkcjonowania NGO
Liczba projektów NGO finansowanych z funduszy zewnętrznych
Liczba nowopowstałych Organizacji Pożytku Publicznego
Liczba godzin przeznaczona na doradztwo dla organizacji pozarządowych
Liczba podjętych inicjatyw obywatelskich o zasięgu lokalnym, regionalnym i międzynarodowym
Liczba mieszkańców biorących udział i współorganizujących podejmowane przez UG inicjatywy
Liczba szkoleń i konsultacji zorganizowanych dla lokalnych liderów
Liczba nowo zarejestrowanych w KRS lub innych rejestrach organizacji, funkcjonujących dotychczas jako grupy nieformalne
Liczba wejść na stronę internetową gminy celem uzyskania informacji o projektach realizowanych i/lub zrealizowanych przez lokalne organizacje pozarządowe

Tabela 11. Wskaźniki monitorowania Strategii - Cel II.

Cel strategiczny
II. Poprawa współpracy w zakresie bezpieczeństwa socjalnego i promocji zdrowia
Wskaźniki
Liczba konsultacji społecznych w zakresie zadań podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Liczba zleconych zadań z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym

Liczba wspartych programów profilaktyczno – edukacyjnych
Wielkość udziału osób bezrobotnych w całej populacji gminy
Liczba uczestników klubu integracji społecznej dla osób starszych
Liczba wspieranych osób i rodzin ze środowisk ubogich i zagrożonych wykluczeniem społecznym
Liczba dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, korzystających z zorganizowanych form spędzania czasu wolnego
Liczba szkoleń i seminariów dotyczących zasad zdrowego trybu życia oraz profilaktyki zdrowotnej oraz liczba ich uczestników
Liczba warsztatów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zawodach rolniczych oraz liczba ich uczestników
Liczba uczestników projektów przeciwdziałania patologiom społecznym
Liczba wdrożonych nowatorskich i innowacyjnych projektów mających na celu przeciwdziałanie patologiom społecznym i profilaktykę uzależnień

Tabela 12. Wskaźniki monitorowania Strategii - Cel III.

Cel strategiczny
III. Wsparcie dla współpracy w zakresie upowszechniania sportu oraz wiedzy i umiejętności ratowniczych
Wskaźniki
Liczba zorganizowanych rajdów rowerowych.
Liczba uczestników rajdów rowerowych.
Liczba zorganizowanych turniejów w piłce plażowej.
Liczba uczestników turniejów w piłce plażowej.
Liczba zorganizowanych turniejów w tenisie stołowym.
Liczba uczestników turniejów w tenisie stołowym.
Liczba zorganizowanych pokazów i warsztatów z zakresu pierwszej pomocy
Liczba uczestników pokazów i warsztatów z zakresu pierwszej pomocy

Tabela 13. Wskaźniki monitorowania Strategii - Cel IV.

Cel strategiczny
IV. Wsparcie dla współpracy w obszarze edukacji, kultury, tradycji i ochrony dziedzictwa regionalnego.
Wskaźniki
Liczba zorganizowanych zajęć rozwijających indywidualne zainteresowania dzieci i młodzieży
Liczba powstałych Klubów Młodych Odkrywców
Liczba zorganizowanych zajęć pozaszkolnych, wykładów, prelekcji i seminariów dotyczących historii regionu
Liczba uczestników zajęć pozaszkolnych, wykładów, prelekcji i seminariów dotyczących historii regionu

Liczba warsztatów z zakresu kultywowania lokalnych obyczajów
Liczba uczestników warsztatów z zakresu kultywowania lokalnych obyczajów
Liczba zorganizowanych warsztatów z zakresu gwar językowych występujących na terenie gminy
Liczba uczestników warsztatów z zakresu gwar językowych występujących na terenie gminy
Liczba zorganizowanych szkoleń nt. korzyści wynikających z użytkowania przydomowych oczyszczalni ścieków
Liczba uczestników szkoleń nt. korzyści wynikających z użytkowania przydomowych oczyszczalni ścieków
Liczba mieszkańców korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków
Liczba wspartych programów propagujących odnawialne źródła energii
Liczba mieszkańców korzystających z odnawialnych źródeł energii
Liczba zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
Liczba zorganizowanych patriotycznych akademii okolicznościowych
Liczba stworzonych lokalnych izb pamięci
Liczba stworzonych wiosek tematycznych
Liczba promowanych twórców lokalnych
Liczba ludowych zespołów śpiewaczych
Liczba oznakowanych miejsc historycznych
Liczba przygotowanych szlaków tematycznych oraz ścieżek edukacyjnych
Długość utworzonych szlaków rowerowych i konnych
Liczba stworzonych pracowni zanikających zawodów.
Liczba otworzonych i prowadzonych Punktów Informacji Turystycznej.

Tabela 14. Wskaźniki monitorowania Strategii – Cel V.

Cel strategiczny
V. Działanie na rzecz wyrównania szans osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, prowadzenie ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin.
Wskaźniki
Liczba uczniów SOS-W w Zalutyniu objętych wsparciem.
Liczba wspartych działań podejmowanych przez SOS-W w Zalutyniu.
Liczba przeprowadzonych akcji informacyjno-promocyjnych na rzecz osób niepełnosprawnych.
Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych z organizacjami działającymi na rzecz Stowarzyszenia.
Liczba osób niepełnosprawnych dowiezionych do lekarza specjalisty.
Liczba zorganizowanych wspólnie turnusów rehabilitacyjnych.
Liczba przeprowadzonych akcji promocyjnych dotyczących organizacji warsztatów terapii zajęciowej.
Liczba przygotowanych wspólnie mieszkań socjalnych dla osób niepełnosprawnych.
Liczba przeprowadzonych akcji informacyjno-promocyjnych nt. zatrudnienia chronionego.

Spis tabel

Tabela 1. Organizacje Pozarządowe funkcjonujące na terenie Gminy Piszczac.....	13
Tabela 2. Zasoby rzeczowe lokalnych organizacji pozarządowych.	17
Tabela 3. Analiza SWOT.....	21
Tabela 4. Harmonogram realizacji wybranych zadań w roku 2011	38
Tabela 5. Harmonogram realizacji wybranych zadań w roku 2012	40
Tabela 6. Harmonogram realizacji wybranych zadań w roku 2013	41
Tabela 7. Harmonogram realizacji wybranych zadań w roku 2014	42
Tabela 8. Harmonogram realizacji wybranych zadań w roku 2015	43
Tabela 9. Harmonogram realizacji wybranych zadań w roku 2016	44
Tabela 10. Wskaźniki monitorowania Strategii - Cel I.....	49
Tabela 11. Wskaźniki monitorowania Strategii - Cel II.....	49
Tabela 12. Wskaźniki monitorowania Strategii - Cel III.....	50
Tabela 13. Wskaźniki monitorowania Strategii - Cel IV.....	50
Tabela 14. Wskaźniki monitorowania Strategii – Cel V.....	51